

אאזצ"ל אמר צסלוק מכת הלפרדעים כתיב וילעק משה כי המתפלל לריך להשמיע לאזניו לכתחילה (עי' אור"ח קא ב) והלפרדעים הרעישו צלעקותיהם ולא יכול היה לשמוע, דאלייכ הרי אין להגציה קולו צתפילתו, עכת"ד. ועיי"ש צטור ורמ"א מהירושלמי דכדי שילמדו ממנו מותר צתפילת יחיד, וכ"כ מג"א שגם מהזוה"ק י"ל הכי דלא פליג עיי"ז, ושמא זה. היה שייך גם צתפילת משה רבינו ע"ה.

★ ★ ★

הירא את דבר ה', כתב תרגום יונתן חיוצ שהיה ירא, ואשר לא שם לבו זה צלעם שלא שם לבו לדבר ה' **[אאזצ"ל]** פי' לפי"ז הגמ' (ע"ז 7: וסנהדרין קה:) ומוצא גם צרש"י (פ' בלק) שאמר צלעם צרטיצא שדאי, שהשאיר צלעם את סוסו ואיצדו צמכת צרד, ודפח"ח. תרגום יונתן צן עוזיאל אמרו מפי חגי זכריה ומלאכי כדאי צגמ' (מגילה ג.) וצאיוצ מפורש כמה פעמים צמקרא ירא חלקים, והש"י העיד עליו השמת לבך אל עצדי חיוצ כי אין כמוהו וגו' תם וישר ירא חלקים (חיוצ ב ג.) צלעם היה חוטא ומחטיא, והעיד עליו הכתוב ואתה ועצדיך ידעתי כי טרם תיראון מפני ה' חלקים. ואמרו חז"ל שאצרהם חצינו יותר גדול גם מאיוצ, עפרא לפומא דחיוצ (ב"ב טז.). ואצרהם חצינו חפילו צדידיה קידש עלמו, זרע אצרהם חוהצו המאחרים לצאת מן השצת וממהרים לצא. חיוצ ששתק נידון ציסורין, צני ישראל לא שותקין, מתפללים ומצרכים ומתצרכין צכ"ט.

חכמה צינה דעת, ולמען חספר, ולכל צני ישראל היה אור צמושצותם, התגלות, ואח"כ גאולת מצרים, וצקריעת ים סוף נתגלו כל חמשים מכות - חמשים שערים, הים ראה וינס, ראה ארונו של יוסף, נתגלה הקדושה, הפנימיות, ואח"כ אמרו שירה, פיה פתחה **בחכמה** כתיב, ואח"כ מן, מרה, מחיית עמלק, ואח"כ קצלת התורה, כתר. כמעשה ארץ מצרים אשר ישצתם צה לא תעשו, וידעתם כי אני ה' חלקיכם.

מילי דאורייתא

אאזצ"ל אמר צכל הק"ו הכתובים צתורה יש פירכא על הק"ו, הן צני ישראל לא שמעו חלי ואיך ישמעני פרעה, צני ישראל לא שמעו מקולר רוח ומעצודה קשה חצל פרעה לא היה לו קולר רוח ועצודה קשה ולמה לא ישמע, **בשפת אמת** איי שיהודי עם קולר רוח ועצודה קשה עדיין יותר מוכן לשמוע מגוי שאין לו קולר רוח חלא יושב על כסא מלכותו צתענוג, חצל חכן הש"י לא קצל הק"ו חלא לוהו להתייצב לפני פרעה, ואיי **ברגל מחנה אפרים** שמקולר רוח לא יכלו להשיג הכל, חלא היו לריכים להתצטל למשה רבינו ע"ה ואז חצינו, שהרי הש"י אמר ושמעו לקולך, ואח"כ לק"מ לשפת אמת, כי חכן שמעו ג"כ, חלא שנכתב צלשון ולא שמעו, כי חס רולים יש עלה שהיו י"ל צעומק גם מקולר, וזהו עיי' התצטלות למשה רבינו ע"ה ואז אין הסתר, חלא שגם זה לא עלה צידם מקולר רוח.

★ ★ ★

פרשת בא

[תשנ"ג]

הכל צכל הענינים. הקריאה מעורר הזמן, פרשיות חלו פרשיות של גאולה, יציאת מצרים, שירה, מתן תורה, דיכין לפניה ולאחריה, וצימים חאלו יכולים לתקן הכל, וניתנה האפשרות שלעולם יוכל לשוב.

כ"ק אחי הלב שמחה ז"ל אמר שאין יודעים חיוה חולר יש לנו, ימים חלו, שוצציי"ם, יכולים לתקן

להעמיק ולצרר, וואולי הרמז משינחלחן צמים על קריי"ס, ריש לקיש צחינה של צעל תשוצה, התחצר עס לסטים וכמ"ס לו רצי יוחנן לסטאה צלסטיותיה ידע, ריש לקיש ידע שגס הדגים שכבר נאחזו בדגן אפשר להוליא, כמאולה שאין צה דגים.

ואולי הרמז צזה על הערצ רצ, בדגים יש לשון אסיפה וגם בערצ רצ כתיב והאספסוף אשר בקרצו התאוו תאוה וגו', הערצ רצ רצו ללאת ממזרים טרם הזמן שנגמר הצירור, וצזה טימאן את המחשבות והציאו רעיונות של תאוות רעות שהיו לריכים לעמול ע"י אח"כ לתקנס ולצררם, וזהו דכתיב שם קצרו את העם המתאווים, וכשהם לא תיקנו וציררו זאת לא היה טוב, שע"י הערצ רצ ילא העגל, שהם אלו שאמרו אלה אלהיך וגו', וחטא זה נסרך עס צני ישראל לדורות וכדאיתא אין לך פורענות שאין צה מחטא העגל.

ונאמרה אח"כ הפרשה של תפילין, שזכינו לתפילין שהם אות, והיה לך לאות על ידך, ומה השייכות של תפילין לכאן, כתיב והיה לך לאות על ידך וגו' הוליך ה' ממזרים, שעס גמר הצירור של יליאת מזרים זכו להתקשרות צו ית' וזהו התפילין, והערצ רצ שלא נתקנו עדיין החטיאוס בעגל, וע"י הקלקול היו עלולים ח"י להתנתק, ויתנללו צני ישראל את עדיים, שני כתרים, וכאן ציילאת מזרים היה וינללו את מזרים (והיפך מויתנללו) שזכו לתפילין, משה רצינו אחר חטא העגל לא הניח פינה צרקיע שלא נתחצט צה ופעל שיתהווה עת רצון אלל השי"ת, ונעשה אז עת רצון הגדול ביותר ופעל לתקן חטא העגל צמעט, וכתיב שם וראית את אחורי, הראהו קשר של תפילין, מול עורף, מול פנים, אפילו שלא חמי אפי, ופני לא יראו, לא תוכל לראות את פני כי לא יראני האדם וחי, גם יוכלו להתקשר, קשר של תפילין, אלו הם הכתרים, הקשרים (ב' גירסאות צזה"ק), שצני ישראל מקשרים עצמם להשי"ת צכל יוס. איתא צשו"ע מצותן להיותם עליו כל היום אצל מפני שצריכים גוף נקי ושלל יסיח דעתו מהם וכו' ומ"מ צריך ליזהר צהם צשעת קריאת שמע ותפלה, ומה יהיה אח"כ צמשך כל היום, אלא כאשר מקצלים על עצמם עול מלכות שמים אין נופלים ונשארים צזה גם לאחר זמן, לכל היום.

וינצל'ו את מזרים, הגלות אינה מטרה, היא רק הכנה לגאולה, והגאולה היא שנוכל להתדצק צהשי"ת כדאיתא **בשפת אמת**, לעשות את רצונו ית', עצודת ה' ללא כל מניעות. ואיתא צגמ' (פסחים ק"ט). כל כסף וזהב שצעולס וכו' וכשעלו ישראל ממזרים העלוהו עמהן, איתא צספרים כסף רומז לרצונות, כיסופין, כדכתיב נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ה' לצי ובשרי ירננו אל א-ל חי, כיסופין, רצונות, צתשוקה על תשוקה עד כלתה נפשי (כמ"ס ויכל אלקים ותרג"י וחמיד), אולם יש מדריגה יותר גבוהה, צחינת זהב, רעיונות, מחשבות, הרצונות מעוררים את המחשבות והמחשבות מושכים עמם את הרצונות (וזהו כל כסף וזהב וכו' העלוהו עמהן שזו היא תכלית הגלות). איתא שם צגמ' וינללו את מזרים (בבבכות ט: הגירסא רצ אמי) רצ אסי אמר עשאוה כמאודה זו שאין צה דגן ריש לקיש אמר כמאולה שאין צה דגים, ומהי הנפ"מ, צתוס' שם איתא שדרך הליידים לשים דגן צמאודה לפתות העופות לצוא לשם, שמשליכים לתוכה דגן צכדי למשוך ולהעלות משם, איתא **במהארי"י ז"ל** שכל מחשבה יש צה ניצון קדוש המחיה אותה ולולא זאת לא היה לה קיום כלל, ואפילו מחשבה שאינה טובה יש צה ג"כ ניצון, וזהו דגן, וכשכוצש ועולר את עצמו ומתגצר על תאוותיו ועושה את רצון השי"ת הוא מוליא את הניצון ונשאר הכל צקודש (וכח הסט"א צטל ללא קיום). אולם יש צחינה קשה מזו, כמאולה שאין צה דגים, דגים הכוונה לתאוות כמ"ס זכרנו את הדגה אשר נאכל צמזרים חנם וצגמ' (יומא ע"ה). הא והא הוא, אכילה ועריות, שאפילו אם כבר נתפתה אחר התאוות, מחשבות רעות, יכול ג"כ להיאחז ולשוצ, אפילו אם הדגים כבר צלעו את הנקודה ג"כ יכולים לתקן.

ריש לקיש אמר כמאולה שאין צה דגים, ריש לקיש לשיטתו שנחלקו צגמ' (ב"מ פד.) הסייף וכו' והרומח, כלי זיין, כלי משחית, מאימתי גמר מלאכתן, רצי יוחנן אמר משינרפס צכצשן, הרמז לצירוף כור הצרזל כדכתיב צגלות מזרים, היינו שרצי יוחנן סבר שזה היה צירור מספיק, רצ אמי ורצ אסי מתלמידיו רצי יוחנן אמרו כמאודה שאין צה דגן, וריש לקיש ס"ל משינחלחן צמים, שעדיין אין די צזה ויש עוד מה

יש תפילין של יד ויש תפילין של ראש, תפילין של יד, והיה לך לאות על ירך, על היד כנגד הלכ לשעבד
 בזה תאווה ומחשבות לבנו לעבודתו, היינו הגם שכבר
 יש לו תאווה, לשעבד גם זאת, ויכול להתקשר כשמקבל
 על עצמו להתחיל מהיום והלאה להיות טוב. תפילין
 של ראש, ולטוטפות בין עיניך, שהנשמה עצמוחי עם
 שאר חושי וכוחותי, לשעבד את המחשבות, ויש לראות
 שהגוף לא יטמא את הראש אלא שהראש יתגבר על
 הגוף. איתא בשפת אמת עמלק רצה להפריד בין
 הלכ לראש, בין תפילין של יד לתפילין של ראש.
 תפילין של ראש, וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא
 עליך ויראוך ממך, ובשבת אין לריך להגיע לתפילין,
 מימים ימימה, שבת היא בעלמה אות, שבת שמה
 דקוצ"ה (בחינת תפילין כי שם ה' נקרא עליך), בשבת
 יכולים בודאי לתקן, שבת לשון תשובה.

תפילין בגובה הראש הרמז למחשבות הגבוהות
 ביותר, ואיתא בזוה"ק מאן דאנח תפילין
 וכו' שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקי, קושרים את
 הקדושה העליונה על יד שמאל. לוקחים עור של צהמה
 טהורה דוקא, מן המותר צפיק, ומעבדים אותו לשמה
 כראוי וכותבים לשם שמים הרי זה מכנים קדושה,
 ונעשה מזה תשמישי קדושה שהם עוד יותר מתשמישי
 מלוא. ב"ק אאז"ל מביא שתפילין דר"ת גבוהים
 יותר, ואיתא בתוס' והיה מניח סימן הויות להדדי,
 אני לדודי ודודי לי, גוייתא לגוייתא וצרייתא
 לצרייתא, ואיתא שם בגמ' כאן מימינו של קורא וכאן
 מימינו של מניח והקורא קורא כסדרן, לרמז שיש
 קורא מלבד המניח, כדאיתא בתנא דבי אליהו כל
 תלמיד חכם שיושב וקורא וסוגה ועוסק בתורה הקצ"ה
 יושב כנגדו וקורא וסוגה עמו, וזה הויות להדדי (אני
 לדודי ודודי לי כנ"ל). והיה אם שמוע תשמעו, אם
 שמוע בישן תשמע בחדש, לקבל עול מלכות שמים.

ויצא אתכם מכור הצרל, בני ישראל ציררו
 והולילו את הנילו"ק כדכתיב וינללו את
 מלרים, וכן כתיב בקריעת ים סוף ירדו צמולות
 הרמז למה דאיתא כמלולה שאין בה דגים, שנעשה
 הצירור לגמרי בשלימות, והיתה אז ההתגלות הגדולה
 ראתה שפחה על הים וכו'. עשר המכות הציאו אורות

בבני ישראל כמ"ש בשפת אמת שהם מאירים לבני
 ישראל, חנניה מישאל ועזריה מסרו את נפשם
 והשליכו עצמם לכבשן האש, ואיתא בגמ' (פסחים נג):
 דרש תודום איש רומי מה ראו חנניה מישאל ועזריה
 שמסרו עצמן על קדושת השם לכבשן האש נשאו ק"ו
 בעלמן מלפרדעים ומה לפרדעים וכו' ובתנור
 ובמשארותיך אימתי משארות מלויות אלל תנור הוי
 אומר בשעה שהתנור חם וכו', כתיב הנה היום בא
 בוער כתנור, הילכ"ר נקרא תנור, פלס וגוי כמו תנור
 בערה מאפה וגוי' (הושע ז ד), וכמו שהם קפלו צמסירות
 נפש על מנת ליהרג, במלחמת הילר לריך ג"כ להשליך
 עצמו מנגד אפילו על מנת ליהרג.

כי ממנו נקח לעבוד את ה', אפשר ללמוד מפרשיות
 אלו, פרעה התעקש כנגד רלון השי"ת, בני ישראל
 לא ידעו מה יהיה, ולבסוף ילאו מזה אורות גדולים,
 ובכל מכה ומכה נעשה יותר קשה, והראו להם שכנגד
 רלון השי"ת אין שום הסתר שיכול לעזור ולעמוד,
 ואיתא בשפת אמת ומה אותו רשע התעקש ונשאר
 בשלו למעלה מדרך הטבע ק"ו שיהודי יכול להתגבר
 על רלויותיו למעלה מדרך הטבע.

יש שלושה עניני צורות, צבור השצי, צבור השפחה
 וצבור צהמה, אולם בני צבורי ישראל גובר על
 הכל, כדאיתא צרעיא מהימנא, שמצטל את כל שלושת
 הטומאות, ובכל אלהי מלרים אעשה שפטים אני ה',
 שבכח איש ישראל להתגבר על כל הרלויות, ויכול
 לקשר עצמו להשי"ת, אף שכדומה לו שאינו יכול,
 באמת יכול הוא.

[תשנ"ד]

[ליל שי"ק]

ויקרא משה לכל זקני ישראל ויאמר אליהם משכו
 וקחו לכם לאן למשפחותיכם ושחטו הפסח,
 הקדושה מתחילה צוקני ישראל, למשפחותיכם. משכו
 וקחו, איתא צמדרש (בפרשתן) משכו ידיכם מעבודה זרה
 וקחו לכם לאן ושחטו וכו', אין הכוונה דוקא לעבודה
 זרה אלא גם לשאר הדברים, כדאיתא שם צמדרש

ע"פ איש וגוי כי יפליא לכדור נדר נזיר להזיר לה' וגוי, אדם שהולך עד קלה גבול ההיתר נעשה נבל ברשות התורה, הוא סבור שהוא רק נוגע ואינו עושה מעשה רע אולם אין זה טוב, ומסיים המדרש וכן אתה מולא לישראל כשהיו במלרים היו עוזדין עבודה זרה וכו' שנאמר (יחזקאל כ ח) איש את שקולי עיניהם לא השליכו ואת גלולי מלרים לא עזבו, המלרים ראו להרחיק את בני ישראל, ופסוק מפורש בתורה כמעשה ארץ מלרים וגוי לא תעשו, איש שקולי עיניו השליכו, הדא הוא דכתיב משכו וקחו לכם.

שאור הוא חמץ, בכל הקרבנות שאור גופא הוא בכל תקטירו אולם בקרבן פסח נאמר לא תשחט על חמץ דם זבחי, אפילו כשהו בציתו ואפילו כשיש לאחד מצני החבורה, לפי שצריך להיות נקי לגמרי, שאור המכוון לילך הרע כדאיתא בגמ' (ברכות יז.) גלוי וידוע לפניך שרוננו לעשות רלוך ומי מעכב שאור שבעיסה ואיתא ברש"י ילך הרע שכלצבו, לגבי גוי שנתגייר איתא (ב"מ נט:) סורו רע, ויש מפרשים שאורו רע (ע"י ערוך ערך סר ובידושלמי ע"ז יא:) וע"י מהר"ל גבורות ה' פל"ו). איתא בגמ' (פסחים מה:) אמר רב נחמן אמר שמואל שני חללי זיתים וחוט של צלק ציניהן רואין כל שאילו ינטל החוט וניטלין עמו חייב לצער, חמץ אוסר במשהו (באכילה), אבל יש גם איסור כל יראה וכל ימלא בכזית, היינו מה שנתפס לפעמים כלצ תאווה, מחשבה והרהור (אף שהמעשה אינו איסור אלא בגבול ההיתר כנ"ל), רואין כל שאילו ינטל החוט הרמז להא דאיתא בגמ' (סוכה נב.) ילך הרע בתחילה דומה לחוט של צוקיא (וגירסת הערוך כוכיא), זהו החוט ציניהן, ובתוספתא (רפ"ג דפסחים) הגירסא היה כחצי זית מכאן וכחצי זית מכאן וכמין חוט באמלע, כמין חוט הרמז למה דאיתא ילך"ר דומה לחוט, זהו החוט ציניהן, וכשאין מסלקים אותו נעשה כעצמות העגלה חטאה, דברים חמורים ועצים יותר (וזהו בתחילה דומה לחוט, שנלך להיזהר מההיתר המציא לאיסור), ולהיפך כשפורש הרי יש קדושה. ונלך להיות זהיר בזה, משכו.

איתא בירושלמי (קידושין טו.) בהמה דקה נקנית במשיכה שנאמר משכו וקחו לכם לאן

למשפחותיכם, בהמה הרמז כדאי' בגמ' (חגיגה טז.) ששה דברים נאמרו בצני אדם שלשה כמלאכי השרת שלשה כבהמה, אפילו בדברים שהם כבהמה יכולים להיות כמלאכה"ש ולהתעלות יותר, וזהו בהמה דקה נקנית במשיכה, ע"י משכני אחריו נרולה, משכו וקחו לכם.

אוצר החכמה

11/08/2018 11:08

שבע מכות (שצפרשת וארא) כנגד שבע מדות, איתא שאת השמינית הוסיף משה מדעתו, כינה חכמה, ויכולים להגיע לוככה תאכלו אותו, איתא בספרים ככה ר"ת כתר כל הכתרים, קשר עליון דאורייתא, זהו החוט שיכולים להתקשר לטוב, כתר, קשר. איתא בגמ' (פסחים פה:) כזיתא פסחא והלילא פקע איגרא, איתא מהמקובלים בשם האר"י הק' ז"ל איגרא הכוונה לקליפות, לטומאות, אגרת בת מחלת, מכוחות עשיו (מחלת אשת עשיו), ופקע איגרא היינו שפוקע כוחס, ואדרבא כשנשמרים בטהרה נעשה מזה כתר ועטרה למלך, שכינתא תתעטר, ע"י שמסלקים התאוות הרמוזות בעור החופה את רוב העטרה, עטרה שעטרה לו אמו שהיא השכינה, וכשנשמרים בקדושה זהו הלילא, הללו עצדי ה' ולא עצדי פרעה, וכזיתא פסחא הרמז למה דכתיב שם וככ"ה תאכלו אותו מתניכם חגורים, לחגור ולשנס מתניו בקדושה, רבי לא הכנים ידו תחת אצטנו, האצטנו מפסיק בין הלצ לדברים אחרים, נקרא קדוש, אברהם אבינו ע"ה חגר מתניו כנגדה (ב"ר עא.) ועי"י היו לו בנים בקדושה, מה יעשה אדם וכו' יקדש עצמו, מתניכם חגורים וגוי ומקלכם צידכם, הרמז לגרש הכלצ כדאיתא במדרש דרכו של כלצ ללקות במקל, לסלק הני כלצין דחליפין, וכדאיתא בגמ' (סוטה ג:) בעובר עזירה ילפתו ארחות דרכם וגוי, קשורה זו ככלצ, ואכל בני ישראל היה להיפך, ולכל בני ישראל לא יחרץ כלצ לשונו, שינאו לחירות לגמרי.

בפורים ג"כ כתיב ככה, ככה יעשה לאיש, וגם כתר מוזכר שם, לבוש אשר לבש בו המלך וגוי ואשר ניתן כתר מלכות בראשו, גם שם היתה עבודה זרה, ומרדכי עמד בכל זה והתגבר על כל הקליפות. בקרבנות כתיב ככה תעשו, איתא בתפארת שלמה (סוף פ' שלח) ככה ר"ת כתר כל הכתרים, ככה תעשו לאחד כמספרם, אחד הרמז כלפי מעלה.

כתר היא קדושה שבאמירתה הושוו מלאכי השרת עם עם ישראל, עליונים ותחתונים, אדם מקדש עלמו מעט מקדשין אותו הרבה מלמטה מקדשין אותו מלמעלה בעולם הזה מקדשין אותו לעולם הבא, אומרים בכל יום אתה קדוש ושםך קדוש וקדושים בכל יום יהללך סלה, לכל אחד מישראל יש שייכות לקדושה.

★ ★ ★

כתיב ואתם לא תלאו איש מפתח ביתו עד בוקר, ואיתא בתרגום יונתן עה"פ ואשא אתכם על כנפי נשרים שזמן שחיטת הפסח נשאם הקב"ה ע"ג ענני הכבוד והציאם למקום המקדש לעשות הפסח ואח"כ החזירם למזרים, ב"ק אאז"ל אמר שלכן אמר להם לא תלאו איש מפתח ביתו עד בוקר, שאם ילאו ילאו ישראלו צירושלים. חולי כוונתו שאז היו שם עדיין הקליפות כנען וחת וכדכתיב וכמעשה ארץ כנען וגוי לא תעשו, ועל כן אמר להם הקב"ה לא תלאו וגוי. פסח הוא ענין של לא תוליא מן הבית מן הבשר חולה, גם פסח דורות אין אדם יכול לאכלו בשתי חצרות, היינו שצריך לאחוז את עלמו בפנים, בצית, למשפחותיכם (שלא יהא שום חלק בחוץ).

★ ★ ★

איש זה לבית אבות זה לבית, בגמ' (פסחים נא:) איכא למ"ד שבפסח ראשון ובפסח שני שחטין על האשה רק כשהיא טפילה לאחרים, הרמז כשהאשה טפילה לבעלה יכול לעשות הפסח אבל כשהוא טפל אין זה טוב.

[סעודה ג]

החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה, כח התחדשות אלל בני ישראל, דרך חדשה, לכם, דבר זה יהא מסור לכם, לגויים אין שייכות לזה. ויקם מלך חדש על מזרים,

החידושי הרי"ב ז"ל אמר מנין מגיעה התחדשות לגויים אלא שהיא גנובה מבני ישראל. מסורה לכם, כשרה לכם, פמליא של מעלה אינם נכנסים לקדש החודש עד שיעשו כן ישראל, וזה ענין הסמיכות של פרשת קדש לי כל זכור לפרשת החודש הזה לכם, כי ענין חודש הוא, הגם שבצריחה בראש חודש תשרי ברא הקב"ה את העולם, מלמעלה למטה, אולם לבני ישראל יש הכח כשעמלים ומשלימים עצמם להתעלות למעלה מן הזמן, וזיכלתם להיטיב ולהגדיל את עצמם, ואף במלכי גויים למלך כשר מונין מניסן ראש השנה למלכים (ר"ה ג:) ואם החמיץ איז כבר מונין לו מתשרי, שלזכות בצחינת ניסן צריך להיות טוב בשלימות ובנקיות לגמרי (וזהו צחינת מלמטה למעלה שנמסר כח החודש הזה לכם בדרך מחודשת לישראל). וכן בצכור, יש זכור לנחלה, מה שהאז מנחיל ונותן כוחו בצנו, דורות, אבל יש צחינת מיין נוקצין, מה שהוא עמל וקונה בכוחות עלמו, צחינת זכור לאמו, קדש לי כל זכור פטר כל רחם, והיא קדושה אחרת, קדושה של קרבות, זכורות, שכל קדושת הזכור ומלות הפדיון היא בצכור לאמו (וזהו צחינת ישראל מונין מניסן וכנ"ל). ונסמך לזה מלות תפילין, והיה לך לאות על ירך ולזכרון בין עיניך (ושמרת את החוקה הזאת), שהיא החקיקה לבני ישראל, כח הפה, תפילין (למען תהיה תורת ה' בפיך), תפלה, תורה, פסח פה סח. ולמען תספר באזני בןך לשון ספיר, כדאיתא **מהב"ע** עה"פ לוהר תעשה לתבה, ונהיה מסיפור המעשיות של יציאת מזרים מלמטה ופרשה בתורה (וזהו הכח שע"י עצודת בני מלמטה נעשה למעלה), קידוש החודש הוא ג"כ ע"י מה שאומרים הבית דין מקודש.

פסח, הלקיחה הראשונה לריכה להיות לגמרי לשמה, כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרים אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה חוץ מן הפסח והחטאת שפסולים לגמרי (ריש זבחים), ב"ק אאז"ל אמר פסח רומז על ההתחלה בעצודת ה' שריכה להיות בשלימות, והחטאת מרמז על בעל תשובה שצריך ג"כ להיות בכל התוקף, בחילא סגי. ההתקרבות הראשונה, המלוא הראשונה, לא היתה

התורה לריכה להתחיל חלל מהחודש הזה לכם, שיש דרך הטבע והצריחה דתשרי אך יש דרך מיוחדת לישראל ע"י התורה והיא צניסן, וכמו דאיתא הסתכל בתורה וצרח העולם והצריחה בתשרי כן נמסרה דרך התורה לישראל והיא צניסן. וענין פסח הוא על טהרת הקודש ללא שום מגע גוי, משהו חמץ אומר, וזו היתה כוונת המלרים שציקשו להכניס בהם משהו, משה רבינו אמר ואתה ועבדיך ידעתי כי טרם תיראהן מפני ה' חלקים, ואע"פ שהם ראו לחזור בהם ואמרו עד מתי יהיה זה לנו למוקש, כדאיתא במדרש ראה אותם שהיו פונים זה צזה והיו מאמינים לדבריו וילא משם כדי שיטלו ענה לעשות תשובה, אבל כל זאת היה עניני רמיה ודברי כוזב, והם ראו להכניס את הכח הזה גם בצני ישראל, הטרם תדע, תדע בגימ' ערצ רב, עד מתי יהיה זה לנו למוקש הרמז למ"ש כי זה משה האיש וגוי' (שנאמר ע"י הערצ רב), אבל חלל צני ישראל להיפך, החודש הזה, בעצור זה עשה ה' לי, לי ולא לו, חילו היה שם לא היה נגאל, שהיתה לו התחברות עם המלרים, וזאת היתה הצרה של הערצ רב, שרצו לילך ולהטטרף עם צני ישראל (על אף שהיו עוד מעורבים טוב ורע ולא היו צנקיות לגמרי). איתא **בשפת אמת** כשלחו כלה גרש יגרש אתכם מזה פירוש שלא ישאר בהם שום פסולת מן הגלות, שגרשו את הכל, ואע"פ שהתיירא ואמר קומו לאו וגוי' ולכו עזדו את ה' כדזרכם עם כל זאת שלח עמהם איקטורין שיראו היכן הם הולכים, שאחר הכל עדיין היתה לו תפיסת יד, והיא ע"י הערצ רב (וישראל ענמם לא היה בהם שום מגע גוי לולא הערצ רב), ואח"כ הערצ רב גרמו שצני ישראל לא יהיו ראויים ויטטרך להיות שוב אהיה עמהם בשעבודים אחרים, שלא היה מושלם התיקון. צני ישראל עושים צפנימיות, בלב שלם, והקצ"ה בוחן לבות מלרף מחשבה למעשה, ואכל גוי זה להיפך, לגרמייהו.

משנה רבינו לא התכוין לרמות את פרעה כשאמר נלכה נזבחה לאלקינו, עיקר התכלית ללאת ממלרים לא היה על חירות הגוף בלבד אלא גם על חירות הנפש, נלכה נזבחה לאלקינו, וכשפרעה לא הסכים עמהם ושאל מי ומי ההולכים אמרו

בנערינו ובצקנינו נלך, שגם ימי הנעורים יטטרפו להיות להם עליה, וגם מקננו ילך עמנו, מקנה, עבודה זרה (של מלרים), לנקות ולתקן הכל, כל המחשבות הזרות, כי חג ה' לנו, והערצ רב נטפלו והוסיפו חג לה' מחר (וגרמו שעוד יהיה לריך תיקון), ומשה רבינו אמר מחר אנכי נלכ על ראש הגבעה, איתא בזה"ק גבי מתנות כהונה שפטר רחם הוא אותיות חרם, וי"ל דכמו"כ גם בשאר מתנות כהונה נרמזו אותיות רימ'ח' שהם גם אותיות מחר, שיש לצני ישראל הכח להתחדש בכל המלצים. איתא **בשפת אמת** שמשה רבינו טען להש"י מה יהיה מזה שיגאלו עתה אם יהיו עוד שעבודים, ואמר לו הש"י אתן להם הדרך של התורה שעמה יוכלו לילך, וכח זה מתלווה עמנו בכל אורך הגלות (וזהו מחר אנכי נלכ וגוי'), וצזה אפשר להקדים ולהביא את ה"אחישנה".

[11/08/2018]

זדה הכח של פה סח, תורה, תפלה, תשובה ומעשים טובים בכל לבו, שיהיו פיו ולבו שוין, וכתב וכל ערל לא יאכל בו, כל צן נכר לא יאכל בו, ואיתא (פסחים יא.) ערל משום דמאים, היינו שהגוף מקולקל צמעשים או צמחשבות גסות, צן נכר הרמז למחשבות ופקפוקים צאמונה, שחסר לו בתורה וציהדות, שאין חללו ההתעוררות ורצון הלל, וז"ש שאין לבו לשמים, ומקנת ערלה פוסלת הן בערלת הלל והן בערלת הגוף, וכאן צינאית מלרים היו ישראל נקיים בשלימות, כל צכור, כל רחם, ויכלו לומר הלל, הללו עזדי ה' ולא עזדי פרעה, עזדי פרעה נטפלו להם אך לא היתה להם כל שייכות, לגוי אין שייכות להלל, והא דאיתא (שם קיח:) הללו את ה' כל גויים שצחוהו כל האומים גויים מאי עבידיייהו וכו' אגזרות ונפלאות דעזיד צהדיייהו כ"ש אנו דגבר עלינו חסדו, זהו רק לעתיד, אבל האידנא הללו עזדי ה' ולא עזדי פרעה, וכלשון חז"ל (שם קיז.) אפשר ישראל שחטו את פסחיהן וכו' ולא אמרו הלל, משמע שגויים אינם צמדריגה זו, יהודי כשיש לו דבר מה הוא מודה להש"י בכל לבו וידע שאין זה שלו, שמכח ענמו לא תיקן כלום, אין זה אלא סייעתא דשמיא שזכה לעשות רצון הש"י, אבל הגוי צא לידי גאות והכל בטל. גאולת מלרים הכנה לגאולה העתידה.

[תשנ"ה]

[ליל ש"ק]

פרשה גדולה, יליאת מלרים, פסח מלרים, פסח דורות, תפילין. איתא בשפת אמת שלפני יליאת מלרים וקבלת התורה היו האורות מלוכשים בטבע, והאבות מלאו האורות תוך הטבע ע"י שתיקנו גוף הטבע, ואחר שתיקנו וכבשו הדרך נכנס האור בתורה כדכתיב מגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל, שלאבות היו כליות יועלות ולכני ישראל התורה מראה את הדרך, לאדם הראשון היו את כל האורות, שהיתה שכינה בתחתונים, וכן הדין נותן, מאן דנפח מדיליה נפח, ואח"כ כשחטא אדם הראשון נסתלקה שכינה לרקיע הראשון, וככל שחטאו נסתלקה למעלה יותר ויותר עד שצאו האבות והורידוהו, עד שעמד משה רבינו והורידה לארץ, שגילה האורות ע"י התורה.

ראשית הכל היא שאור לא ימלא צרכיכם, וישא העם את צלוקו טרם יחמץ, איתא בזוה"ק ברעיא מהימנא, הרמז ליצר הרע, קודם שמחמץ, כימי הכעורים, אח"כ כבר נעשים סדקים. איתא בגמ' (ברכות יז.) שרבי אלכסנדר היה אומר בכל יום אחר התפלה רבון העולמים גלוי וידוע לפניך שרוננו לעשות רלונך ומי מעכב שאור שבעיסה, ואיתא ברש"י ומי מעכב שאין לנו עושים רלונך, וקשה הלא זה פשוט ולמה הולך רש"י להשמיענו זאת, אלא שאור שבעיסה הכוונה ליצר הרע כדאיתא ברש"י, שהאדם סבור שזיכלתו לעבוד את השי"ת גם עם היצר הרע (היינו צמעה ההיתר), אמנם זוהי מירמה (וזה שפירש רש"י ומי מעכב וכו'), היינו לא שמונע מעשיה אלא גם שמעכב את רלונך דייקא, שמתלווה לאדם צמחשצתו וצפעולותיו, ושלל יראה האדם צוה חסרון. חכמים החמירו לאסור גם שיאור שהוא ספק, אין לך כל סדק וסדק מלמעלה שאין לו כמה סדקים מלמטה (פסחים מה:), שהגם שאין נראה וסבור שאין זה כלום, אך האדם דבוק בשורש ושם כבר נעשו כמה סדקים. ולא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאור (שגם צ"לך), צמעה ההיתר, אסור שימלא החמץ, התורה אסרה הכל, חמץ אסור אפילו צמעהו, כחלי זית מכאן וכחלי זית מכאן וחוט מחצרן

מלטרפין (שם מה: וכתוספתא), איתא בגמ' יצר הרע צתחילה דומה לחוט של צוכיא ולצסוף כעצות העגלה חטאה, כשאדם חוטא הוא סבור שאין זה אלא משהו, חוט צעלמא, אולם נעשה אח"כ כעצות העגלה חטאה, ונרמז גם צחוט שאפשר גם כן להיחזק צחוט ולשוב, שהחוט הולך לכאן ולכאן, לטוב ולרע. בני ישראל צמלרים היו משוקעים צמ"ט שורים ולא נכנסו לשער הני, ומוכח מכאן שמהו נשאר תמיד וצוה ניתן להיחזק ולחזור למוטב. וענין שקועים צמ"ט שורים הוא כדאיתא בגמ' (יומא עה.) אע"ג דכתיב גן נעול מעין חתום, שהיו שמורים מהנך דאסירין כפי ליווי התורה, אבל דצרי היתר היו פרוצים, שלא היתה להם כלל השגה להתקדש, כמ"ש זכרנו את הדגה, תאוות, וזה לא היה טוב, שזהו שיקוע צמ"ט שרי טומאה, אדם חושב שאין זה כלום, אמנם שאור שבעיסה מעכב, הוא מסתיר ומכסה. **בשפת אמת** (פסחים כה:): מקשה דאמרין לא תאכל כל תועבה כל שתיעצתי לך אסור באכילה, וא"כ למה קי"ל כרצי שמעון שחמץ שעבר עליו הפסח אינו אסור באכילה אלא מדרבנן ולא מן התורה, ומתרץ לפי שאין התועבה בגוף החמץ, וחמץ בכל השנה מותר באכילה, ורק בצבעת ימי הפסח אסרה התורה את החמץ צבל יראה, ולא תיעבה התורה את החמץ אלא תיעבה שהאדם יתרחק מחמץ צפסח. יש מלוות שעשייתן היא עם היצר טוב וישנן מלוות שעושים אותן עם היצר הרע, ויש להשגיח שהראש יהיה למעלה ולא למטה (שהמחשבה תהיה דציקה צו ית' ולא שהאדם יתעב עצמו צמעשה, וזהו כדברי השפת אמת הג"ל שחמץ גופא אינו נתעב אלא שהאדם לא יתעב עצמו צחמץ).

לדוד אל תתחר צמרעים אל תקנא צעושי עולה, הכוונה ליצר הרע, ואח"כ כתיב ראיתי רשע ערין ומתערה כאזרח רענן וגוי ואצקשהו ולא נמלא, לשם מה מצקשים כ"כ את הרשע, איתא בתולדות יעקב יוסף צסם הבעש"ט ז"ל מפני שהרשע צבא תחתיו גרוע יותר, ואין זה צדרך לחות, הרשע הגדול ציותר הוא היצר הרע, ולפעמים אדם מדומה שהוא כבר צשפל המלצ עד שאין שייך יותר ירידה מזה, אולם אם אינו חוזר צתשובה הוא יורד ונפול יותר ויותר (ומגיע לרשע יותר גדול). וישא העם את צלוקו טרם

ע"י ג' דמיונות, עד שמגיעים לאין סוף, לדציקות
בהשי"ת. אתה נפחתה צי, מאן דנפח מדיליה נפח,
לקדושה אין כלל שיעור, להיות דבוק בהשי"ת.

★ ★ ★

ולא תתורו אחרי לבצכם ואחרי עיניכם אשר אתם
זונים אחריהם וגו' אני ה' אלוקיכם אשר הולאתי
אתכם מארץ מצרים וגו', כששמורים בקדושה אפשר
להגיע לענין יציאת מצרים, יהודי יכול תמיד אלא
שנריך לראות.

★ ★ ★

וישא העם את בלן טרם יחמץ משארותם לרורות
בשמלותם וגו', שיש לראות שלא יגיע לידי
חימוץ. כל ענין הפסח ואיסור החמץ נכנס וכלל
בפרשיות תפילין, **בשפת אמת** (וגם שממעט
להציא ר"ת וגימטריאות) מציא ושמרת את החוקה
הזאת למועדה מימים ימימה ר"ת מילה, ערלת הלז
וערלת הגוף, כדכתיב כל זן נכר וגו' וכל ערל לא יאכל
צו ובגמ' (יבמות ע"א.) איתא לריכותא ערלה דמאיסא
וצן נכר שאין לצו לשמים, שאפילו כשלצו לשמים נלך
גם כן לשמור את הגוף, שאם לא כן הרי הוא מאוס והוא
רק סבור שלצו לשמים, שאילו היה באמת לצו לשמים לא
יתכן שיהיה כן, ומול צ' הערלות יש תפילין של יד
ותפילין של ראש, כתיב תנה צני לצך לי ועיניך דרכי
תיאורכה, ולכן תפילין הם על היד כנגד הלז לשעבד
תאוות ומחשבות לצנו, ועל הראש צגוזה צין העינים,
הנשמה שבמוחי, שיהיה לצו לשמים, וגם הגוף ע"י
העין שמשלים (צין הלז וכלי המעשה).

[סעודה ג - מאמר א]

ולכל צני ישראל היה אור צמוצותם, שהתחיל
להתנוץ האור של יציאת מצרים ומתן תורה,
והיו לריכים לזה הכנה, עובר לעשייתו, משכו וקחו.

★ ★ ★

יחמץ, איתא בספרים ובמדרשים שזה רומז שיליאתם
היתה טרם שנכנסו לשער הנ', שכבר היו צמ"ט
שערים, שאפילו רשע אם אינו שז צתשוצה הוא מוסיף
בנפילתו עוד רדת שחת. וזה הרמז בסולם המצרי,
מצרים, עולים ויורדים צו, איתא בגמ' (ב"ב נט.) היכי
דמי סולם המצרי וכו', כל שאין לו יותר משלש
שליצות, למאומים, וזהו סולם, שאפשר לירד על ידו
ולהיפך יכולים דרכו לעלות גבוה יותר. איציעא בגמ'
(פסחים מה:) חלי זית צבית וחלי זית צעליה מהו
שילטרפו, הרמז על האדם שהוא צבית ועליה, גוף
ונפש, כדאיתא **בנרעם אלימלך** על המשנה הצית
והעליה ^{11/08/2018} של צנים שנפלו צעל העליה יורד ודר למטה
וכו' עד שיתן לו את יציאותיו, שהשכינה ממתנת עד
שהאדם יתקן ולא יועיל לו לאדם מאומה להשתמט
מזה אף שילטרך להתגלגל ג' פעמים. איתא במשנה
(סם מה:) שלש נשים וכו' ואופות בתנור אחד, היצר
הרע נקרא תנור, כולם וגו' כמו תנור בוערה וגו',
ואיתא שם ברצינו חננאל שדוקא שלש נשים ולא ארבע
שזהו השיעור שלא יצא לידי חימוץ, ובתיקוני זוהר
(תיקון ס"ט) איתא על המשנה הכ"ל, ג' אצות ג' גלגולים
ויותר מזה אין, וזהו סולם המצרי שיש צו ג' שליצות ג'
חוקים שאפשר לעלות ולירד צו, ג' למאומים וגו'
גלגולים לירד, ולהיפך אפשר להתעלות ולהיות צטוב
כ"כ צכח ג' האצות אברהם יצחק ויעקב שהכינו
הדרך. ג' שליצות להתעלות כנגד ג' עולמות עשיה
ילירה בריאה, להיות לו ההארה צאין סוף, ויכול הוא
להגיע לאלימות, להיות דבוק בהשי"ת, וכן איתא שם
בתיקוני זוהר שבשי"ן של התפילין שהוא הלכה למשה
מסיני כדאיתא בגמ' (מנחות לה.) יש ג"כ ג' ראשים, וגם
בשי"ן השני שיש לו ארבעה ראשים יש צו ג' בתוכו
מצפנים, ואולי הרמז שלאדם יש נפש רוח ונשמה, ויכול
הוא להגיע לבחינת חיה, להיות דבוק ביחידו של
עולם. בגמ' (יומא לט.) איתא ג"כ ג' דברים, אדם מטמא
עלמו מעט מטמאין אותו הרבה מלמטה מטמאין אותו
מלמעלה בעולם הזה מטמאין אותו לעולם הבא,
ולהיפך, אדם מקדש עלמו מעט מקדשין אותו הרבה
מלמטה מקדשין אותו מלמעלה בעולם הזה מקדשין
אותו לעולם הבא, להיות חמאין אפי שכינתא. בליצית
איתא וראיתם אותו שהתכלת דומה לים וים דומה
לרקיע ורקיע דומה לכסא הכבוד, לשכינה, גם שם זה

החודש הזה לכם ראש חדשים, ברש"י בתחילת התורה איתא אמר רבי ינחק לא היה לריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם שהיא מלוא ראשונה שנלטו בה ישראל, ומה טעם פתח בצראשית משום כח מעשיו הגיד לעמו וכו', שאם יאמרו אומות העולם לישראל ליסטים אתם שכבשתם ארצות שבעה גויים וכו', ויש להבין מה התועלת בזה, הרי צין כך וצין כך יאמרו כן הגויים, אלא הכוונה היא לכוחות של הגויים, שרי גויים למעלה, וע"כ הולך להגציה את ישראל למעלה מהטבע, איתא **בשפת אמת** שקודם יליאת מלרים היו האורות מלובשים בטבע ואח"כ ציליאת מלרים ומתן תורה נתהוה דדרגה גבוהה, שנכנס האור בתורה, והתורה היא שמאירה ומורה לכל אחד מה שעליו לעשות כמ"ש מגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל, האצות הקדושים היו להם כליות יועלות, שגילו את האור בתוך הטבע, הם ידעו את הדרך הנכונה לעשות את רלון השי"ת בדרך הטבע, לאדם הראשון היו כל האורות, ואח"כ חטא אדם, חטא קין וכו', ובכל פעם נסתלקה השכינה למעלה יותר ויותר כדאיתא במדרש, עד שצאו האצות והורידה, אברהם ינחק ויעקב, עד שצא משה רבינו והורידה למטה, שסילק את כל ההסתרות והוריד את השכינה לגמרי לארץ ונכנס האור בתורה, וצראשית הצריחה איתא הסתכל בתורה וצרא העולם, והיה האור נגלה בעולם, ואיתא שראה שאין העולם כדאי לו עמד וגזז, והיכן גזז בתורה, ע"י התורה יכולים להגיע אל האור, וזה מאמרם שהיה לריך להתחיל מהחודש הזה לכם, אלא שהיה לריך שיהיה קודם הדרך של הטבע, לתקן ולכבש את הטבע, ואח"כ צמתן תורה נתגלה האור.

וצריך שמהחודש הזה לכם תתחיל התורה, שכל הטבע וההסתרות נצראו בכדי שבני ישראל יתקנו ויכשירו הכל, ישראל דקדשינהו לזמנים, ואין בית דין של מעלה נכנסים לדין אלא א"כ קדשו את החודש בצית דין של מטה, והקריחה מעורר הזמן שכל אחד מישראל יכול להתחדש ולהיטיב מעשיו מהיום והלאה.

[11/08/2018]

הענין של השמות, משה רבינו שאל ואמרו לי מה שמו מה אומר אליהם, ואח"כ כתיב וארא

וגוי צא-ל-שד-י ושמי ה' לא נודעתי להם, וברש"י צמדת אמתות שלי, ואח"כ נכנס זה האור בתורה כדאיתא צוה"ק (משפטים קכד). אורייתא כולא שמא דקוצ"ה, והתחלת עשרת הדצרות היא אנכי ה' אלקיך אשר הולאתיך מארץ מלרים וגוי, לא יהיה לך אלהים אחרים על פני, שהשי"ת מלוי בכל מקום, לית אתר פנוי מיניה, אלא שיש הסתרות, אלהים אחרים, איזוהו אל זר שהוא בגופו של אדם הוי אומר זה ילר הרע, לכל אחד יש בקרצו חלק גוי (ובצ"י מצררים את אמתתו ית' ומסלקים את האל זר שגופם שלא יהיה נדבק בהם מנשמת גוי, וזהו בכח התורה), ועל זה מצרכים בכל יום שלא עשני גוי, ומצרכין צרכת התורה בכל יום, וכדאיתא שהקצ"ה מחדש הלכה בכל יום (שזהו הכח לסלק המגע גוי בכל יום וכנ"ל).

בכל המועדים בכל הקדושות אומרים זכר ליליאת מלרים, ויליאת מלרים בעצמה כוללת כל הדברים. בתורה כתוב חמישים פעמים יליאת מלרים וכנגד זה יש חמישים שערים, לכל שצת השער שלו, והחמישים שערים המה לכאן ולכאן (שיש נ' שערים בקדושה ונ' שערים בטומאה), יליאת מלרים הוזכרה צמדות טובות וגם למנוע מדברים הרעים כמ"ש ולא תתורו אחרי לבצכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם וגוי' והייתם קדושים לחלקיכם, אני ה' אלקיכם אשר הולאתי אתכם מארץ מלרים, וכן הוזכרה צמלות וצדברים טובים, שיש צמדות טובות נ' שערים, מדות, משקלות, רצית, גם בהם כתיב אני ה' אלקיכם אשר הולאתי אתכם מארץ מלרים, ואפילו בעצד עצרי כשגנז ואין לו לשלם ונמכר לעבד ואחר שעובד שש שנים יולא לחירות אמרה התורה לתת לו הענקה, וזכרת כי עבד היית צארץ מלרים ויפדך ה' אלקיך וגוי', תעניק לו משלך לפניך משורת הדין, להשריש מדת וותרנות, זה הכח של יליאת מלרים, רצית ומשקלות, שלא לרמות את עצמו ולא לרמות את חברו, בכל אלו כתיב אני ה"א, אני הוא שהצחנתי צמלרים צין טיפה של צכור לטיפה שאינה של צכור, שהשי"ת נמלא בכל מקום, בכל המחשבות ובכל המעשים, לריך לזכור שלית אתר פנוי מיניה ולא שיך להיסתר ולהיחבא כמ"ש על פני, אני ה' נאמן לשלם שכר ודיין להיפרע, וניתן הכח לכל יהודי להשית עלה

בנפשו תמיד, בכל מצב, לגבור על כל עניני היצירה ולהגיע למדות טובות.

[מאמר ב]

קדש לי כל צכור פטר כל רחס, איתא בזה"ק
 צרעיא מהימנא הרמז לשלטון יצר טוב ויצר
 הרע, על האדם לראות שהקבלה הראשונה תהיה
 טובה כראוי, **ב"ק אאז"ל** אמר על הא דאיתא כל
 הזכחים שנזכחו שלא לשמן כשרים וכו' חוץ מן הפסח
 והחטאת, פסח היינו הראשית, תחילת עצדות בני
 ישראל להיות עם ה' לריכה להיות בשלימות, וכן צימי
 הנעורים (וזהו קדש לי כל צכור שיקדים ליקח
 הראשית להשייט טרם יחמץ), עובר לעשייתו, בעשור
 לחודש, שבני ישראל נזדרזו והקדימו להיכנס בזה
 קודם הזמן, כמ"ש **ב"ק אאז"ל** שזה בצחינת נעשה
 ונשמע, שהיה ציווי שיקחו טרם זמן העשיה, יהודי
 צריך לעשות כל דבר טוב בצריזות, לפני שיתחמץ,
 תורה מציאה לידי זהירות וכו' זריזות וכל המדריגות,
 ואיתא שם צרעיא מהימנא, קדש לי כל צכור, שלאדם
 יש ירידות ונפילות בכל מיני ענינים או במחשבות
 שאינן טהורות, והיצר מצלצל את ראשו במחשבות
 רעות, ועליו להיזהר שלא יהא נמסר ציד יצרו, ואיתא
 שם צרעיא מהימנא דצינונים זה וזה שופטן, שהיצר
 טוב מעורר צרעיונו לקבל על עצמו וכן להיפך היצר
 הרע מסיתו, ונדרש מן האדם להיות רק טוב, קדש לי
 כל צכור פטר כל רחס שבני ישראל באדם ובצדמה לי
 הוא, הכח של יציאת מזרים, אפילו כשאיש הישראלי
 נופל שיהיה ציכלתו לחזור ולעלות, ובפרט צימי
 שובביים, כי לי בני ישראל עבדים, שטרי קודם,
 ויהודי עד כמה שכבר נמסר ציד יצרו ונסתבך ע"י
 שהרגיל את עצמו למחשבות רעות, מדות רעות
 ובהתנהגות רעה, הרי הוא יכול לעולם לשוב ולחזור
 כמקדם, לי כל צכור (שהראשית הוא להשייט בחינת
 שטרי קודם), ותמיד באפשרותו לדלג ממצבו
 ולהתעלות, גם החטאת לריכה להיות לשמה, בעל
 תשובה, בחילא סגי, שלפעמים מקבל על עצמו בקבלה
 ונדמה לו שהיטיב לקבל, ברם עדיין היא סתם קבלה
 והוא שוב נופל עוד יותר בעמקי שאל, ולצריך
 להתעלות בחילא סגי, וזהו הענין שיש בפסח למרק
 ולהגעיל הצליעות להפליטם שלא תיוותר שום צליעת
 איסור מהיצר הרע, להוציא את כל הנילוות, וזהו
 באמת שטרי קודם.

ובל זה נכלל בפרשה של תפילין, זכר ליציאת מזרים,
 לשעבד תאוות לבנו, למען תהיה תורת ה' צפיק,
 ולא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאור בכל גבולך
 הרמז לשאור שבעיסה מעכב. איתא בזה"ק וישא וגו'
 צלקו טרם יחמץ הכוונה לימי הנעורים, ולצריך להחזיק
 את עצמו בזה. עיקר התיעוב שתיעב השייט הוא את
 השאור המחמץ ולא את העיסה, שאור אינו ראוי
 לאכילה בעצמו, אולם חמץ בכל ימות השנה עושה אדם
 עיסה ואופה אותה והרי זה מותר באכילה אלא שבפסח
 אסור לאכול חמץ, חמץ ראוי לאכילה ושאור מחמץ
 אחרים והתורה אסרה את כולם, שיהא מצה בלבד,
 שריון התורה הוא שיאכלו מצות שענין מעשיה רומזים
 לצריזות וללא התנשאות, שצריך שלא יתפח, כי כל שאור
 וכל דבש לא תקטירו ממנו, איתא בספרים מתלמידי
 הבעש"ט ז"ל שאור רומז להתנשאות וגאווה, בכל עבירה
 יש גאווה, שאם לא כן כיצד אדם יכול לחטוא, כיצד יכול
 לעשות כנגד רצון השייט. דבש הוא מה שהיצר הרע
 בפיתויו ממתיק לאדם את מחמדי ותענוגי העולם,
 ברם העריצות באמת הינה רק בדברי תורה. מצה
 שנילושה בדבש לא ילא ידי חובתו, שצריך למסור
 ולהקריב את הכל להשייט (שלא יתכוין להנאתו, וזהו
 הרמז שלא יהיה נילוש בדבש), לחם עוני, אפילו
 באכילה של היתר לא לאכול אכילה מרובה וגסה, ורק
 באכילה בכוונה להרצות כח לתורה ולתפלה אפשר
 לאכול כמה שחפצים, מצה מיכלא דאסוותא.

טרם יציאתם ממזרים כתיב ויזום אל בני ישראל ולא
 כתיב על מה לזום, ואיתא בירושלמי (ר"ה יז.) על
 שילוח עבדים, וכי איזה עבדים היה להם אז לשלח,
 אלא שלכל אחד יש בתוכו חלק עבד ועליו לשלחו,
 להסיר את כל השעבודים, שהרי באמת שטרי קודם,
 וזהו עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מזרים לא
 ימכרו ממכרת עבד, צריך לראות שלא להיות עבד של
 היצר הרע, מפנק מנוער עבדו ואחריתו יהיה מנון
 (ע"י סוכה נב:). כדאיתא שבתחילה היצר הרע עבד שלו
 ואח"כ נעשה הוא עבד ליצר הרע וע"ז נאמר ואתה
 תמשל בו.

שטרי קודם הכוונה לתורה, אסתכל באוריינתא וצרא עלמא, וצזה אין לשום עורר שליטה כלל, עיי התורה שקדמה לעולם, וכן הוא באדם כדאיתא צוה"ק שהאדם קודם שנצרא מלמדים אותו כל התורה ואח"כ שוכח, שנעשה משוקע בטבע, בתאוות, ועליו לזכור תפקידו ומלצו, ואף אם ארע ונכשל כשמעמיד עצמו בחזקה יכול הוא תמיד לתפוס עצמו ולשוב. ואיתא שם צוה"ק שכשמייגע את עצמו בתורה הרי הוא נזכר בתורה (שלמד קודם שנצרא) ובהשי"ת. לפעמים ישנם דברים קשים ומכוערים שהי"ר הרע טורדו ומסבכו בחזקת וקשה לשוב על זה בתשובה, ומשורת הדין אין מועילה תשובה, אבל בכל זאת יש דרך, וכל פטר חמור תפדה בשה, ברעיא מהימנא איתא שהיא מלוא מיוחדת שיוכלו לפדות אפילו מי שאין לו תיקון, מדריגה פחותה, ואם לא תפדה וערפתו הרמז לקדקוד של איש ישראל (וכח התפילין), וכדאיתא הלשון קרקפתא דלא מנח תפילין, שצריך להתקשר להשי"ת, לשעבד תאוות לבנו לעבודתו, לזכור קדש לי כל זכור, ואם לאו אזי חם ושלום נהיה קרקפתא דלא מנח תפילין, שמשכח מה שכתוב בתפילין ומתפתל בחטאיו. תפילין נקיים גוף נקי, שהגוף יהיה בטהרה לגמרי, ועל האדם מוטל לערוך מלחמה בכל יום מחדש וכמ"ש יולר אור וצורא חושך (שמתחדש אור וחושך תמיד), וצומן טוב יכול ליקח את עצמו להתחדש ולהישאר במעלתו שלא ישוב לכסלה להתדרדר יותר, שאם לא כן מאבד הכל, ואם לא תפדה וערפתו, שלא יהיה קדקוד שער מתהלך באשמי אלא שיהא ה' אלקיך מתהלך בקרב מחנך, עיי שלא יהיה שום דבר רע הגורם ומציא לושב מאחריך, זהו הכח של תשובה, ומיד בתשובה הראשונה אלל אדם הראשון כתיב ה' אלקים מתהלך בגן, וזהו הכח של צית המקדש, כמו שנאמר לדוד המלך בצנין בית המקדש ואהיה מתהלך (שמואל ב' 11), שהשי"ת מתהלך עם כל בני ישראל כמ"ש השוכן אתם בתוך טומאותם, וציה ניתן להחלץ ולשוב, וזהו ויקבץ נידחנו מארצם כנפות הארץ שאומרים בצרכת החודש כדאיתא מהמקובלים, שטרי קודם, חיל צלע ויקיאנו.

★ ★ ★

איתא בספרי רצוה"ק האדם הוא ככלי חרס, והלא כלי חרס אינו יולא מידי דפיו לעולם, אלא הענף הוא עיי שצירת הלצ, וזהו כלי חרס אין לו תקנה אלא שצירה, שצירתו זו היא טהרתו, וכן כאן היה אגודת אצוב, הרמז להיות דכא בלב נשצר, על שתי המזוזות ועל המשקוף על הצתים אשר יאכלו אותו בהם, לשמור על קדושת הצית היהודי, ובכך אפשר להינצל מכל המשחיתים ומכל רוחות הטומאה. איתא בגמ' (פסחים ב.) קדירות צפסח ישצרו, לפי שצולע וכלי חרס אינו יולא מידי דפיו לעולם ואין שום הכשר מועיל לתקנת כלי חרס, ועיי"ש בשפת אמת שרולה להמליץ תקנה על ידי ציטול, ואולי הרמז שהאדם הוא ככלי חרס, וצליעת האיסור שהיא ענין נתינת טעם כעיקר רומז למחשבת העצירה שנהנה, והטעם הנכנס בכלי חרס הוא הנחת המחשבה שגוף האדם שדומה לכלי חרס, ועיי חרטה יפלט הטעם ושוב לא יאסור להבא כמו שהיה. ויש ציטול בשישים, הרמז עיי חצרים טובים, כשדבקים באחדות חצרים טובים יכולים לפלוט כל הרע, ונרמז בליצון, אם אוכלה הוא וכו' הדבק בחכמים ובתלמידיהם, אולם זה ההדבק צריך להיות בחזקת, דבקים ממש (עי' סנהדרין סד.).

כלים שתשמישם באש לריכים ליצון באש להכשירם לפסח מפני הצליעה, כל דבר אשר יצא באש תעבירו באש, לפעמים יש לאדם חימום, כעם או שאר מדות שאינן הגונות, ומה עוד כשיש מחשבות רעות שמציאות וגורמות רע, ואם הוא חוזר בתשובה בימי נערותו בקבלה שמכאן ולהבא יהיה טוב יכול הוא להצקיע ולהתקבל בתשובה, ואם לאו צריך ליצון באש הגיהנם, איתא בגמ' (ב"ב עה:) סיח שמהלך אחר סיחה נאה, מה כתיב אחריו כי אש ילאה מחשבותיו וכו', וזהו גם הכוונה בפטר חמור שמציא ברעיא מהימנא (שפדיון פטר חמור רומז לתיקון למהלך אחר סיחה נאה), ודרשו שם ונשים עד נופח, עד שתבוא אש שאינה לריכה ניפוח, שמוכרח להיכנס לגיהנם, צריך לזכור שיסנה נשמה מהשי"ת, אתה נפחתה בי, וכשמחזיק את עצמו בימי הנעורים כראוי אזי הכל טוב, ואם לאו הוא נאלץ לעבור יסורים או גיהנם. מטבילין כלי על גבי כלי, אם דרך השתמשותו לא היה באש בודאי שמועיל לו גם עיי צונן וטבילה, מטבילין

כלי על גבי כלי איתא בדרגל מחנה אפרים שהכוונה לנשמות, היינו שמתחברים באחדות בחברים טובים ע"י לימוד התורה ומתדבקים בחכמים כמ"ש הדבק בחכמים וצתלמידיהם, יכולים ללכת מכל הצליעות והטומאות, ועד כמה שמתלהבים באש דקדושה הרי זה טוב ומסייע, בפרט החמימות של ההכנה למלות, אפיית המלות.

התורה מלוא לזכור יציאת מצרים בכל יום, למען תזכור את יום לאתך מארץ מצרים כל ימי חיך, אחת מהשש זכירות, כל ימי חיך לרבות הלילות, איתא בספרים הרמז לזמנים קשים, שבזמן קשה נלך בודאי לזכירה ולהחזיק את עצמו, ויש לזכור את השי"ת בכל מקום. וי"א אל בני ישראל על מה ליום על פרשת שילוח עבדים, לשלח את העבד מתוכו, לא להיות עבד לי"ר הרע, עבד אין לו בוש, שאינו מתבייש מהשי"ת, וברגע אחד של תשובה בעולם הזה אפילו על חטאים קשים קיי"ל כלי חרם שצירתן זו היא טהרתן, וצתנאי שיהיה צחילת סגי, ומגיע לטהרה, שצירתן זו היא טהרתן.

[תשנ"ו]

(שבע ברכות)

[ליל ש"ק - מאמר א]

אלקים מושיב יחידים ביה מולא אסירים בכושרות, שני פירושים דרשו חז"ל בזה, שהכוונה לזיווגים, הקמת בית בישראל, וכן שהכוונה היא על גאולת מצרים, איתא בזה"ק (תחומה קע:) קשין זווגין קמי קוב"ה כקריעת ים סוף וזהו דכתיב מושיב יחידים ביה מולא אסירים בכושרות, בקריעת ים סוף היו בני ישראל נרדפים משני הצדדים והיו להם הסתרות מימנים ומשמאלם. מושיב יחידים ביה הרמז לתלמידי חכמים שנקראים יחידים, וכליל ש"ק חקל תפוחין, ראה ריח בני כריח שדה אשר צרכו ה', יש הגנה לכל ההסתרות מכח השבת, בשבת יש ג' תפלות (זהו צו צם) וג' סעודות כנגד אברהם יצחק ויעקב. ביציאת מצרים היו בני ישראל צנקות לגמרי, כי לא חמץ כי גורשו ממצרים, ואפילו שהיו עמהם

ערב רב מ"מ לצות בני ישראל היו טובים לגמרי, אלא שהיה נלך עדיין להשלים התיקון, כמולא שאין זה דגים, שאין זה דגן, שיהיה הזיכוך בשלימות (צקרי"ס). ונכתבה כאן הפרשה של קרבן פסח, פסח מצרים ופסח דורות, איתא במשנה (פסחים נא.) מה בין פסח מצרים לפסח דורות פסח מצרים מקחו מצעשור וטעון הזה באגודת ארז ועל המשקוף ועל שתי המזוזות ונאכל בחפזן כלילה אחד, ואמרין בגמ' אימורי פסח מצרים היכא אקטרינהו וכו' שלשה מזבחות היו שם על המשקוף ועל שתי המזוזות ותו מידי אחרינא לא הוה, משקוף ושתי המזוזות הרמז לבית יהודי (שהוא כמזבח), ונחלקו במכילתא לחד מ"ד שלשה מזבחות היו ולחד מ"ד ארבעה היו, רבי שמעון אומר ארבעה היו הסף והמשקוף ושתי המזוזות, למ"ד שלשה מזבחות היו הרי זה כנגד שלשה אבות, ולמ"ד ארבעה מזבחות היו הרי זה כנגד ארבע לשונות של גאולה, והולאתי והללתי וגאלתי ולקחת, והולאתי הכוונה כפשוטו לעלם ההולאה, והללתי היינו שנלך להיות הללה, שאפילו מי שנפל יכול ג"כ לחזור ולהתעלות, וגאלתי גאולה היא כבר יותר מהללה, ולקחתי בע"כ, ציד חזקה, אפילו בדברים חמורים, אפילו מי שהתנתק לגמרי, לקחתי לשון ליקוחין יש לך זה, ואיתא בתוס' (שבת נא. בד"ה ליקוחין) שליקוחין שיך אפילו באיסור, גאולת מצרים היתה הכנה לקבלת התורה (וזהו ולקחתי בחינת ליקוחין וקידושין, ואז יש עליה לכל המסובין, עד שהמלך במסיון). ונסמך ענין תפילין שעל ידם בני ישראל מתקשרים להשי"ת, ויש בהם ג"כ ארבע פרשיות, פרשה ראשונה קדש לי כל בכור, העיקר בימי הנעורים, ולכך אף שענין בכור הוא מלוא פרטית וישנם הרבה מלואות בתורה שהם זכר ליציאת מצרים, נתייחדה המלוא הזו דוקא להיות ראשונה בתורה וצתפילין סמוך ליציאתם ממצרים, שהעיקר הוא מסירת הראשית להשי"ת כנ"ל. ויש גם תפילין דמארי עלמא שבהם גם יש פרשה של גאולת מצרים, או הנסה אלקים לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי במסות באותות וצמופתים ובמלחמה וציד חזקה וצדווע נטויה ובמוראים גדולים ככל אשר עשה לכם ה' אלקיכם במצרים לעיניך, ואיתא ובמורא גדול זו גילוי שכינה וכו' דבר אחר ציד חזקה שתיים וצדווע נטויה שתיים ובמורא גדול שתיים וצאאות

שמים וצמופתים שמים, וקשה להצין הפירוש הזה, וצמפרשים איתא לפי שציד חזקה יש שתי תיבות, וכן וצזרוע נטויה, וצמורא גדול, וצאותות לפי שזה לשון רבים וכן וצמופתים, ויתכן לומר דאיתא בצמפרים וצמקוצלים שזה ענין של זיווגים, שזהכל יש שמים, שגם כוחות הטומאה פרים ורבים כדאיתא, ולהיפך צקדושה, לצות ישראל, בתים טובים (ויודישע שטובען), וצמורא גדול זו גילוי שכינה, איש ואשה זכו שכינה ציניהם, לא אמרו עמהם אלא ציניהם, וזאת פעלו האצות, שאפילו יהודי שכשל ונתנתק לגמרי ונאצד, ציכלתו ג"כ לחזר כמקדם, וזה הוא הזמן, שזבו צנים שוצציי"ס, וצצצת שצצ צרכות של חתונה יהודית כשירה צודאי וצודאי. ואיתא צסס החידושי הרי"ב ז"ל מוליא אסירים כבושרות שצכל חתונה יהודית מוליאם נשמה מגיהנם, ואפשר הכוונה שמוליאם מעולם התורה (שגם כאן צעוה"ז יכול להיות לו טובה), עם תועי לצב הם (שזה צחינת יליאת מלרים).

11/08/2018

[מאמר ב]

שבמח תשמח רעים האהובים כשמחך ילירך צגן עדן מקדם, מדריגה גבוהה, צצחינה של קודם החטא. כתיב סוד ה' ליראיו וצרייתו להודיעם, דעת זה סדר טהרות, צעשר המכות כתיב הרצה פעמים לשון תדע, למען תדע, וצמכת צרד לצד כתיב שני פעמים תדע, שכל זה היה הכנה לקבלת התורה, קולות וצרכים, אצרהם אצינו ע"ה שאל את הש"י צמה אדע והש"י השיבו ידוע תדע כי גר יהיה זרעך צארץ לא להם, ידוע הוא לשון השורש, ידוע תדע אפילו מאה פעמים משמע כמו דאיתא שלח תשלח שלח אפילו מאה פעמים משמע, הכח של אצרהם אצינו ע"ה הולך עם כל אחד ומסייע צכל הסתר, ואיתא שס צמדרש שהראו לו ארצע גליות. אלל כל האצות מלינו ענין הגלות והגאולה, כמו שהוצטח לאצרהם אצינו ע"ה וגם את הגוי אשר יעצודו דן אנכי ואחרי כן ילאו צרכוש גדול, וכן אלל ילחק אצינו ע"ה התחילה הגלות ועכ"ז מלינו צעקידה צרכה אחת לאצ ואחת לצן, והתצרכו צזרעך כל גויי

הארץ, וכן כתיב וירש וגוי אשר אויציו, שער שונאיו, ויעקב אצינו ע"ה צעלמו ירד לגלות, נכנס צעוצי הקורה. ישנס ארצע לשונות של גאולה (נכגד ארצע גליות) וישנס עשרה לשונות (של שצ צצרכת אשר גאלנו) כנגד עשר המכות, וכנגדס יש עשרה לשונות של קידושין לחתן וכלה צישראל, ואיתא האשה נקנית צשלש דרכים וכו', אלל אצרהם אצינו ע"ה היה כסף, השדה אשר קנה אצרהם (וכדילפינן קיחה קיחה), אלל ילחק אצינו ע"ה היה שטר, שטר מתנה כתב ליילחק על כל אשר לו, ואלל יעקב אצינו ע"ה היתה הדרך השלישית של קידושין, הדרך הקשה ציותר, יעקב אצינו צעלמו צא צגלות, נכנס צעוצי הקורה, והש"י אמר לו אנכי ארד עמך מלרימה ואנכי אלעך גם עלה, וכח "אנכי" זה מתלווה לצני ישראל צכל גלות, אנכי ארד עמך מלרימה, הכח של כל האצות נשאר קיים תמיד. איתא באזהב ישראל מזהרב מאפצא ז"ל שימי צין המלרים הם ימים גדולים מאוד צסוד חייב אדס לפקוד וכו' קודם יליאה לדרך, וקשה להצין הפירוש צמאמר זה, שצודאי אין המכוון כמו שהעולם מפרשים, שהרי אדרצא ידוע מה דאיתא בצמפרי חסידות לצאר הא דאיתא הולך ואינו עושה שכר הליכה צידו, אפילו שאינו עושה כלום, לא למד ולא לימד, מ"מ שכר הליכה צידו על עלס הענין שהולך מציתו, שכר הליכה מציתו, ואכן צמכילתא צפרשה צענין נתינת הדס על המשקוף ועל שתי המזוזות איתא וילכו ויעשו ליתן שכר להליכה ושכר לעשיה, וצודאי הפירוש צדצרי הגמ' הוא צהסתר, סוד ה' ליראיו, כמ"ש צתוס' ישנים לפרש שח"ו אין הכוונה כפשוטו שהרי צזמנים כאלו כתיב והצרתם את צני ישראל אצרה וכו' אלא הכוונה לפקוד צדצרי ריזוי, וורש"י שמפרש שס צאופן פשוט שהיה מפרש גם עבור המון העם, הגם שידע ג"כ מה שחוס' העמיקו ופלפלו), וכן כאן קודם שירדו צני ישראל לגלות אמר להם הש"י דצרי ריזוי, אנכי ארד עמך מלרימה ואנכי אלעך גם עלה, וגם את הגוי אשר יעצודו דן אנכי, וזה גם המכוון צדצרי הרצ מאפצא ז"ל הנ"ל, והכח של אצרהם אצינו ע"ה והאצות מתלווה עם כל יהודי לסייעו צכל הקשיים העומדים צדרכו צעניני יהדות וקדושה, והרי כך הוא רלון הש"י, לצלתי ידח ממנו נדח, שאף כשאחד מישראל נאצד ותעה יוכל ג"כ לשוצ

למקומו, והוצטח לאצות שבני ישראל יוכלו לעמוד
בכל הסתר שיהיה לכל יהודי.

סוד ה' ליראיו צגימי שמחה. כי בשמחה תלאו, עיי
שמחה יכולים ללאה מהכל.

11/08/2018

★ ★ ★

אומרים בשבע ברכות שמח תשמח רעים
האהובים וכו', שיש תשיש ותגל העקרה
בקיצון צניה לתוכה בשמחה, ומה השייכות של זה
לחתן, אלא איתא כל המשמח חתן כאילו צנה אחת
מחרצות ירושלים. משמח ליון בצניה צגימי צרית.
כתיב מושיב יחידים ציתה מושיב אסירים צכושרות,
צכי ושירות, וכשם שמזווג ציווגים ומושיב יחידים כך
צגאולת קיצון צניה לתוכה בשמחה יתצטלו כל
היחידים ויהיה תגל העקרה, שיהיה צצר רק שירות.

[יום ש"ק]

יום זה מכובד מכל ימים, וכצדתו וגוי ודבר דבר,
שלא יהא דיצורק של צבת כדיצורק של חול, צבת
יעשה כולו תורה, חדו חלדי חקלא, אלו העוסקים
צתורה צדיצור וצקלא צבו יתיר יסגי.

★ ★ ★

בנוסח הצרכה אשר קדשנו צמלותיו וליונו על
העריות ואסר לנו את הארוסות והתיר לנו
את הנשואות לנו על ידי חופה וקידושין צרוך אתה ה'
מקדש עמו ישראל על ידי חופה וקידושין, איתא
בשפת אמת (ליקוטים) שלשון מקדש עמו ישראל
משמע לעולם, החופה היא טלית, צינית, והקידושין
הם התורה, קדושה, שזה יש צכל אחד מישראל, לכל
יהודי יש חלק צתורה, וכן התפילין, עיי"ש. יש
תפילין דידן ויש תפילין דמארי עלמא, איתא שתפילין
דר"ת צשרשם הם צחינה גדולה יותר, רצ האי מנח
צה סימנא הויות להדדי, ההויה של צני ישראל
להשיית וההויה של השיית לצני ישראל, הויה הוא

לשון קידושין, חתונה יהודית, הויה הוא שמו של
הקצ"ה, והויה הוא התורה, כדאיתא הוי צה רצא,
הוי צה רצ פפא, וכמ"ש הויות דאציי ורצא, היינו
צירור התורה, כדאיתא גדול שצכולן יונתן צן עוזיאל
קטן שצכולן רצן יוחנן צן זכאי שלא הניח מקרא
ומשנה גמרא הלכות וכו' הויות דאציי ורצא, וג' הויות
אלו הם צחינת אורייתא קוצ"ה וישראל חד הוא,
וכשאדם לומד תורה לשמה הרי הוא מצרר זאת, כל
התורה שמתיו של הקצ"ה ולכל יהודי יש חלק
צתורה. איתא **בשפת אמת** (ליקוטים) ואסר לנו
והתיר לנו, צמה שאדם מצרר את ציתו ומפריש
ומקדש אשה הוא מצרר את צחירת השיית צחלק
ישראל עמו, וזהו שהשמחה צמעונו. ויש צחינת פנים
ויש צחינת חוץ, כמ"ש צתפילין גוייתא וצרייתא, זהו
מה שאמר משה רצינו ע"ה ונפלינו אנו ועמך מכל
העם אשר על פני האדמה, ציקש שתשרה שכינה על
ישראל ולא תשרה שכינה על הגויים, כל זה ציקש אחר
החטא שהיתה אז עת רלון, **החידושי הר"מ ז"ל**
הגיד שצצת חול המועד קורין הפרשה של לוחות
האחרונות, הגילוי של המערה, לפי שהיא עת רלון
צתוך עת רלון, חתן ג"כ יו"ט שלו הוא, וצבת היא עת
רלון, עת רלון צתוך עת רלון (ווצכה לצחינת שהשמחה
צמעונו שמתצרר הויות צגוייתא, שתשרה שכינה על
ישראל). איתא צארחות חיים אמרו ז"ל חתן ציוס
חופתו כאילו עמד על הר סיני, ואולי הפירוש כנ"ל
לפי שהוא מצרר את חלקו צתורה ועיי"ז הוא מחצר
את ההויות להדדי, צני ישראל שמחים צהשיית
והשיית שמח צצני ישראל, וזהו הויות להדדי. תפילין
צריכים להיות נכתבים לשמה, וצשטר קידושין ג"כ
צריך להיות לשמה, הויה, הויות להדדי.

★ ★ ★

כל המחלה אשר שיתי צמרים לא אשים עליך, שכל
מכה שהיתה למרים הרי זו אורה וטובה
לישראל, שאללס היה חושך ולצני ישראל היה אור.
כתיב צפרשה אשר לא ראו אצותיך ואצות אצותיך
ואיתא שאצותיהם ואצות אצותיהם צאו לראות
צפורענותם, ומדה טובה מרובה אלל צני ישראל
צצעת שמחה צאים האצות להשתתף צשמחתם

וכדאיתא בזוה"ק עה"פ ישמח ישראל בעושו, וצבצת
 ביאתם ממקום גבוה מאוד, שיש עליה בכל העולמות,
 צבת בכל העולמות. בגלל אבות תושבי צנים, חסידים
 פירשו אבות היינו רבון, מלשון לא אבה ה' השחיתך,
 צנים לשון צינה, שעיי הרבון מגיעים לצינה, להשיג.
 בעלייתו של משה רבינו לקבל את התורה איתא הלשון
 בחז"ל זכות אבות עולה ויורדת עמו, כשמתייגעים
 בתורה יכולים להגיע לזכות אבות, כדאיתא כל מה
 שתלמיד ותיק עתיד לחדש נאמר למשה בסיני
 (שמגיע לזכות אבות עולה ויורדת עמו).

11/08/2018nnn

★ ★ ★

בנוסף התנאים כותבים המגיד מראשית אחרית,
ב"ק אאז"ל אמר הפירוש המוצא
 בספרים עפ"י מאמרם ז"ל ארבעים יום קודם ילירת
 הולד צת קול יולאת ואומרת צת פלוני לפלוני, שעתה
 היא מתצרת, איתא (קידושין ט:) הן הן הדברים
 הנקנים באמירה, הרמז לאמירה זו של המגיד
 מראשית, אמירת הצת קול שכעת מתצרת, וכדאיתא
 בשלהי מגילה (נב:) צבת קול והוא דאמר הן הן, וזהו
 הן הן הדברים וכו', "הן" הם אותיות שם הזיווג, ה"א
 ונו"ן (עי' רש"י סוכה נב:), כל הצריאה היא הויה, רק שיש
 הסתר, וצני ישראל הם המצרים שהכל מיוחד אליו
 ית', וזהו כדכתיב הן לה' חלקיך השמים ושמי השמים
 וגו', רק באבותיך חשק וגו', והגויים מקלקלים זאת,
 הן הגה היו, שהם רלו למשך ולהוסיף על זה ה"א,
 וצני ישראל צמתן תורה אמרו על הן הן ועל לאו
 לאו, ולעתיד יתקן הכל ויהיה הן גאלתי אתכם
 אחרית כראשית, טוב אחרית דבר מראשיתו, שלעתיד
 הכל יהיה מצורר. איתא ציוס חתונתו וציוס שמחת
 לבו, ציוס חתונתו זה מתן תורה, הרמז לנו"ן, וציוס
 שמחת לבו זה צנין צית המקדש שיצנה צמהרה הן
 צימנו, שאז יושלם ה"ן כמ"ש צנוסח התפלה הן
 גאלתי אתכם, והשי"ת מלפני לגאולתם של ישראל.
 כתיב צמכה השלישית ויאמרו החרטומים וגו' אלצע
 חלקים וגו', ואיתא כמה לקו צאלצע עשר מכות,
 וצמכה החמישית כתיב הגה יד ה' הויה, ואף שהיתה
 רק מכה אחת נאמר צה לשון יד (שלימה של ה'
 אלצעות), וכתיב צה הויה, שאז היה צירור של כליון

העבודה זרה, שצני ישראל צמרים ציררו את הכל
 והולאו כל הנילו"ק כדכתיב וינלו את מלרים,
 שנתקן רכושם צה שנמסר לצני ישראל, אולם המקנה
 של מלרים שהיה ע"י שלהם לא היה לו שום תיקון
 והיה מן ההכרח להמיתם, וזה הגה יד ה' הויה,
 ולאחר מכן כשפרעה נכנע מעט, נתחרט ואמר ולכו
 עצדו את ה' כדצרכם, גם לאנכם גם צקרכם קחו
 וגו', והיה אז בצחינת ע"י שציטלו עוצדיה, ומכח זה
 יכלו אח"כ לצטל ילרא דע"י, וצקריעת ים סוף היה
 הגמר שנתגלה יד שלימה, ה"ד החזקה, ואז נעשה
 נו"ן מכות (שצדצר היה ה"א, התחלת הצירור),
 וכמ"ש גדולה צית הים מצינת מלרים, צחינה יותר
 גדולה, ולעתיד הכל יתצור, ה"ן גאלתי אתכם אחרית
 כראשית. איתא צנישו"אן שהיו מעצירין חצית של
 תרומה כראשית, וישראל נקראים ראשית.

משנה רבינו אמר הן צני ישראל לא שמעו אלי ואיך
 ישמעני פרעה, למשה רבינו ע"ה ניתן ונתגלה
 כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש וראה את כל
 הדורות עד שיצוא משיח, וכיון שלפה שיאריך זמן רב
 עד שיתצור טען ה"ן צני ישראל לא שמעו אלי,
 שצירור התורה עדיין לא נגמר, שצגאולה העתידה
 צביאת משיח כתיב תורה חדשה מאתי תלא, שיתצור
 ויתגלה מה שהשי"ת מחדש הלכה צכל יום, וזהו הן
 צני ישראל לא שמעו אלי וגו' ואני ערל שפתים, שאיך
 אוכל לגלות את כל חלקי בתורה. ולעתיד שיושלם
 הצירור עד תומו יהיה כמ"ש ה"ן גאלתי אתכם
 אחרית כראשית.

[פעודה ג - מאמר א]

בא אל פרעה וגו', התחיל ויכוח משה רבינו עם
 פרעה, וקדם לזה שצב מכות, שצמכה הראשונה
 היה פרעה עדיין צכפירה, מי ה' אשר אשמע צקולו,
 לא ידעתי את ה', ולאחר מכן צמכות הצאים נכנעו
 החרטומים ועצדי פרעה עד שגם פרעה אמר צמכה
 השביעית ה' הצדיק, אולם משה רבינו אמר להם
 ידעתי כי טרם תיראון, שהכל היה רק צרמיה
 ולהראות פנים צעלמא, שצאמת עוד לא התחילה

להיות להם ההכרה, וגשאלו עוד שלש מכות לשבר את הקליפות המכסים את הפנימיות בכדי שלא יסתירו, וכמ"ש בארצה ויכם את עין כל הארץ וגו', וע"י הארצה בטלה כל יניקתם כמ"ש ולא נותר כל ירק בעץ ובעשב השדה, ואח"כ מכת חושך, שלא ראו כלל בעיניהם, ובאמת השי"ת מלא כל הארץ כבודו ולית אתר פנוי מיניה אלא שהי"ה"ר והס"ט"א מסתירים ומפתה הי"ר לאדם שאינו כן, וכאן נתבטל הכל עד שראו כולם אני ה', אני הוא ולא אחר, שאין כלל מליאות אחרת זולתו ית', וזה היה במכת בכורות שהולכו לשלחם כדכתיב כי גורשו ממלרים, שהיה שילוחם לגמרי שלא ישאר אפילו משהו, ולא יכלו להתמהמה, לעיתים הי"ה"ר מפתה את האדם בממון ושאר נגיעות וסיבות שיתמהמה כמו דכתיב בלוט ויתמהמה, וזהו שהיה הגירוש בחפזון ולא יכלו להתמהמה כדי שלא ידבק בהם אפילו משהו, ולכך צפסח נאמר אפילו במשהו חמץ, שנלכך נקיון מהשאור ומהחמץ בשלימות, ולכל בני ישראל לא יחרץ כלל לשונו, הני כלצין דחליפין, שנסתם לגמרי כוחם. וזהו ענין הויכוח בין משה רבינו לפרעה שלא הסכים לשילוחם בשלימות, כמו שהיה במכה השביעית והשמינית שטען לכו נא הגברים ועבדו את ה', שכאשר יש לאדם הדעת אין צכח פרעה להתנגד אליו, אך לפחות רלה לעכב על עת ימי הנעורים כשהי"ה"ר בוער בו ומחדיר בו תאוות, גאווה וקנאה, אולם משה רבינו אמר לו בנערינו ובזקנינו נלך, שגם ימי הנעורים ושם דבר לא יהא נפסד, לא תשאיר פרסה, שאפילו הצהמיות, אפילו פרסה ורגל לא יהיה נאבד, כי ממנו נקח לעבוד את ה' וגו' עד בואנו שמה, פרסה בגימ' משה, שמה, הש"ס, שזהו כי ממנו נקח לעבוד את השם, שהכל הוא רק בהסתתר ומכוסה (אולם הש"ס הוא בכל מקום, אפילו פרסה נקח לעבוד את השם). איתא בשפת אמת בענין חלום פרעה, שבע הפרות הרעות ושבע השבלים הדקות הם הקליפות המכסים שכולעים את המליאות ואין ניכר הפנימיות כמ"ש ולא נודע כי באו אל קרצנה, וזהו ענין שני הרעב וההסתתר, והגוי אינו מכיר ואינו מרגיש אולם מסקנת יוסף הלדיק היתה ירא פרעה איש נבון וחכם שיוכל להשית עלה בהסתתר, וכאן אלל משה רבינו היה פרעה מלך חדש אשר לא ידע את

יוסף, שלא הכיר בעלת יוסף, וכדאיתא חד אמר חדש ממש וחד אמר שנתחדשו גזירותיו ולא רלה לדעת מיוסף. וחלום אחד היה בשבלים בחינת לומח, והחלום השני היה בצעלי חיים הרמז לחלק הצהמיות שיש בכל אדם, ומלרים עשו מהצהמות עסק גדול וע"י, ומשה רבינו אמר וגם מקננו ילך עמנו להעלות הכל. ובגמ' (פסחים ק"ט.) נחלקו ב' שיטות, כמאולה שאין זה דגים וכמאודה שאין זה דגן, והרמז להני"ל ללומח וצעלי חיים, וזהו כמאודה שאין זה דגן, היינו שהוליו מהם את כח המליאות, את החיות, וזהו דגן ודגים, חיי ומזוני, וגילו שאין שום דבר שנותן חיות מלבד חיות דקדושה, וזהו מלה מיכלל דאסוותא. ונרמז במאולה שאין זה דגים על תאוות כדאיתא בגמ' זכרנו את הדגה וכו' הא והא הואי, שכל תאוה יש לה ניצוי"ק המחיה אותה כמ"ש במהאר"י ז"ל, וזהו ענין הדגן שמכניסים למאודה כדי לצוד דגים ועופות שהוא הפיתוי שהליידים עושין שיבואו הדגים והעופות וכמ"ש שם צרש"י וצרשצ"ס, וזה הרמז לפיתוי שהי"ה"ר מפתה את האדם, שלולא הניצוי"ק שהוא הנקודה הקדושה המחיה כל דבר לא היה לתאוה שום קיום כיון שהיא מתנגדת להשי"ת, וע"כ הולך לניצוי"ק שהוא כדגן, וכשאדם מתגבר על התאוה מוליא את הניצון לקדושה, וזהו עשאוה כמאודה שאין זה דגן, דגן הוא המציא חיות, וזהו השבלים כנ"ל.

משה רבינו באמרו כי חג ה' לנו לא היתה שום תרמית בדברו ומאמרו אמת, שנעשה יו"ט לדורות, אלא שכל זאת התערצה הס"ט"א והלכו עמם הערצ רב ופרעה שלח עמם איקטורין, וזה גרם לכל עניני החורבן והעגל שנאמר בו חג לה' מחר, שעדיין היו לריכים לתיקונים. ואיתא שלולא העגל לא שלטה בהם אומה ולשון, אולם מכיון ועצר צים לרה, והמסכה לרה כהתכנס, היו שאר גליות, והוצטח להם שהשי"ת יהיה עמם בכל גלותם.

[מאמר ב]

שובבי"ם זמן של תיקון, גאולת מלרים השורש של כל הגאולות, וקצאתי אתכם, בקיצון

ולכך בשבע צרכות עד הצרכה השביעית אומרים משמח חתן וכלה, כל אחד בפני עצמו, וכדאיתא ברש"י (כתובות ח.) שמתפללין ומצרכין על שמחת כל אחד בפני עצמו, אבל בצרכה האחרונה מצרכין על שמחתם יחד, משמח חתן עם הכלה, לעתיד יהיה כן משמח חתן עם הכלה, שהשי"ת ישמח עם כנסת ישראל, וכדאיתא ביום חתונתו ויום שמחת לבו ביום חתונתו זה מתן תורה ויום שמחת לבו זה בנין בית המקדש שיבנה, וכל בית הוא כעין מקדש, ושכנתי בתוכם, ולכן מקדימים לצרכה אחרונה צרכת משמח ליון בצנייה.

★ ★ ★

החידושי הר"מ ז"ל אמר שחז"ל היו בעלי עין טובה מופלגת, שתיקנו שכל חתונה של כל יהודי ואפילו הפשוט ביותר (אפילו ה' וואסער טרעגער) יאמרו רעים האוידים, והרבותא היא שלא רק להם בעצמם היתה עין טובה לזה אלא שתיקנו שכל אחד לריך לדרך, ללמוד מחז"ל שעד כדי כך נלך עין טובה ואפילו למי שאינו ראוי, ואפשר לצרכו, למצוא וללמד עליו זכות.

צנייה לתוכה בשמחה. איתא חז"ל להם לצנייה שגלו מעל שולחן אביהם, לא כתוב שהוגלו אלא שגלו, צניי ישראל מעצמם סיבצו זאת שילכו לגלות, מעל שולחן אביהם, שהשולחן עדיין קיים ומוכן, איתא במדרש (שמו"ר טו) עה"פ מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלצנה צרה כחמה איומה כנדגלות שהוא כנגד ארבע גליות, שלחן ר"ת שחר לבנה חמה נדגלות. ועל הגלות כתיב הן בעוונותיכם נמכרתם וצפשעיתם שולחה אִמְכֶם, איתא במדרשים בזה"ק ובספרים שהכוונה לשכינה, כנסת ישראל, שהולכת עם צניי ישראל בכל הגליות. איתא שירמיה הנביא רלה ללכת בגלות עם צניי ישראל ואמר לו הקב"ה אין את יתיב הכא אנא חזיל עמהון ואין את אזל עמהון אנא יתיב הכא, אמר לפניו רבש"ע וכו' ייזיל מלכהון צרייהון עמהון וכו' הה"ד והוא אסור בזיקים, וזה אני והו הושיעה נא כמ"ש בתוס' (סוכה מה.), וזהו ענין הגלות שכביכול האב והאם אינם ביחד ודאגתם על השגחת ילדיהם, ובשמחת הקמת בית בישראל איתא כאילו בנה אחת מחרצות ירושלים, שכביכול יש שמחה לאב ולאם כשהצנים עמהם, וזהו בקיצון צנייה לתוכה בשמחה, שצו צנים שובצים, שכל אחד מתחיל מחדש, וצפרט צנישוואין נאמנים, שכינה ציניהן,

בה"י, פרשת בא, ג"ן

אלא כדי שיתוספו עליהן גרים, כדכתיב יזרעאל, כלום אדם זורע סאה אלא כדי להוליא מהן כמה כורים, והגלות הכנה לגאולה, ובשפת אמת (פסח חר"ד) מלך דציקות צניי צהקצ"ה נמשכו אחר הגאולה, שכמו שכביכול השכינה ירדה צירידות צניי לגלות כן נתעלו צניי בעלייתה, ולכן הוצרכו אח"כ לצרר הגאולה מלך עצמותם כמ"ש וספרתם לכם לעצמכם, שלא היה גאולה שלימה עדיין (ולפיכך אין אומרים בפסח הלל שלם) עכ"ד, ואולי זה הערצ רצ שעלו עמם, דכיון שלא העלוהו נענשו אח"כ בחטא העגל ע"י מעשה הערצ רצ שאמרו אלה אלהיך, ועי"ז ח"ו היו עלולים להתנתק, וכתיב שם ויתנללו

בפרשה וינללו את מלרים, בגמ' (פסחים קט.). צרכות ט: ר"א אמר כמלודה שאין צה דגן ור"ל אמר כמלולה שאין צה דגים, וצתוספות (פסחים שם ד"ה כמלודה) פ"י מלודה כליידים שמים דגן כמלודה שעל ידו נתפתה העוף ליכנס למלודה ונתפס, וכנראה משל לנילוות הקדושות, דא"י במקובלים שאין חיות לרע אלא הנילו"ק שבו ואם מתגזרים על החטא מוליאים הנילו"ק ומתצער הרע, ולפיכך כל מחשבות רעות יש להעלות הנילו"ק, וכדא"י בגמ' (פסחים פ:) לא הגלה הקב"ה את ישראל לצין הגויים

11/08/2018

ותפילין של רי"ת, א"א זצ"ל מזכיר שתפילין של רי"ת גבוהים יותר, החילוק הויות להדדי וכסדרן, כסדרן לימין הקורא - לימין המניח (מנחות לד:), הויות להדדי והיה אם שמוע והיה כי יציאך (ארץ עליונה ותחתונה), יחוד קוצ"ה ושכינתיה, הקורא והמניח - אי"ו צמן שאדם קורא שכינה קוראת כנגדו, יש תפילין שלנו ויש תפילין דמארי עלמא (ברכות ו:), אשריך ישראל ומי כעמך ישראל, כי מי גוי גדול, ואי"ו שם צגמ"ו וכולן כתובים באדרעיה (של מארי עלמא), ובפסוק מבואר כי בחוץ יד, צרוע נטויה - באדרעיה, ובמורא גדול זה גילוי שכינה, ובתפילין של ראש כתיב ויראו ממך, במורא גדול. כתיב והם עמך ונחלתך אשר הוצאת בדרך הגדול ובזרועך הנטויה, ואי"ו מילה נקראת מעשר, ובמעשר אי"ו (ר"ה יב:) אי"ו לו הפסק, הקישו הכתוב לנחלה, והם עמך ונחלתך, יהודי תמיד יכול להיות טוב, יהודי תמיד יכול לחזור למוטב, וזה ההבדל בין פושעי ישראל בגופן אם אינן מניחין תפילין ובין גויים בעצירה (מה נשתנו אלו מאלו). והיה אם שמוע תשמע, שמוע צי"ן תשמע צדק, כל יום מזה להניח תפילין גם אם אי אפשר ואין יכולין כל היום (גם אם הגוף אינו נקי, וגם משום שקשה שלא להסיח דעת). בכור השבי - תפילין של יד ותפילין של ראש, קשר של תפילין, קשר צין ישראל לאציהם שבשמים, גם אם זה מאחורי העורף, קשה עורף, עורף מול פנים, גם למאן דלא חמי אפי יכול להיות מקושר לראש, והפרשיות הללו שאנו קוראים בציבור מסוגלין, הקריאה מעורר הזמן, הקצ"ה קורא כנגדו (למעלה מן הזמן), ויורדין האורות של יציאת מצרים, ויכולין להיות חמי אפי, זה א-לי ואנוהו, ראתה כו' על הים, בחילא סגי, בכח גדול, גילוי שכינה כדאי בהגדה של פסח, פסח אי"ו פה סח. בכור השפחה - ראתה שפחה על הים, אם נדבקה בישראל ונטבלה, חמי אפי שכינתא, ויכולין להוציא ניצו"ק, חיל צלע ויקיאנו. (בגדיה צן פסיסא אי"ו שאמר להם תנו לנו שכר עבודה של ששים רבוא וכו'), ואותה שנה שמיטה היתה (סנהדרין לא:), שמיטה אי"ו במקובלים הרמז לבצלי תשובה, ומרומז בקרא והרצת את שבתותיה, ארץ הרמז לרצון, תיקון הניצו"ק ע"י הגלות, צירר לו הגליות.)

את עדים, צי כתרים - צי קשרים (ע"י צוה"ק פ' בא), וכאן כתיב וינללו את מצרים, ובסיני זכו לגילוי שכינה ונקשר להם הקשרים, אחרי הספירות של יציאת מצרים וספרתם לכם, כדאי"ו בשפת אמת כני"ל. מלולה שאין זה דגים, אפילו אם הדגים בלעו כבר הנקודה יכולים לתקן, אשיב ממלולות ים (מנוקבא דתהומא רבה).

בעגל ויתנללו את עדים, ואח"כ בלוחות השניות כשנתרלה הקצ"ה ע"י משה רבינו ע"ה נאמר וראית את אחורי ודרשו ז"ל קשר של תפילין, תפילין מלולה גדולה הקשורה ביציאת מצרים, אי"ו צגמ"ו (ר"ה יו:) גם בצינונים באלה שראויים לגיהנם מטה כלפי חסד, וגם באלה שנידונו לגיהנם אם אין בהם פושעי ישראל בגופן אית להו תקנתא, מאי ניהו פושעי גויים בגופן בעצירה, אבל בישראל אם מנח תפילין לא הוה פושעי ישראל בגופן ויכולין עוד להתעלות ולחזור בתשובה.

תפילין של יד לשעבד תאוות לבנו לעבודתו (ואי"ו צבית יוסף שאם יש לו מחשבות זרות ואינו יכול וכו') לכל הפחות בק"ש ובתפלה, אינו יכול להניח תפילין, אי"ו בשם הבעש"ט אם באה לו מחשבה ישעבדה להקצ"ה, אפילו אם יש לו תאוות ישעבדם להקצ"ה ויתקנס, ואח"כ הנשמה שבמוחי עם שאר חושי וג' שתפין באדם, גם הנשמה, שהגוף לא יטמא המוח ושהמוח יתגבר על הגוף. צוה"ק בפרשה אית ג' בכורים, כתיב בכור בהמה, בכור השבי, בכור השפחה, בכור בהמה - בתפילין בעור של בהמה טהורה (מן המותר בפיק, מאכלות אסורות מטמטמין לבו) יכולין ע"י עיבוד לשמה לכתוב עליו שמות ופרשיות שיאיר את הגוף, יציא שמחה, חזייה דקצדה טובא וכו' אמר ליה אנא תפילין קמנחנא (ברכות ב:), אבל הגוף צריך להיות מוכן קודם, והיו כל זמן שמניחין תפילין של ראש צריכים להיות תפילין של יד מונחים ע"י (מנחות לו:), קודם כל לשעבד תאוות הגוף לעבודתו, בפסח אי"ו (פסחים לו:) כל ערל וכל צן ככר, ערלת הגוף וערלת הנפש שאין לבו לשמים, וצריך להיות שניהם ביחד, סח צין תשי"ו לתשי"ר חוזר עליה מעורכי המלחמה (מנחות לו:), **בשפת אמת** מפרש כי עמלק רצה להפריד צין הלב של צני ישראל לראש. יש תפילין של רשיי

אדמו"ר לב שמחה אמר, ימי שוצצייס אין יודעים איז רכוש יש לנו. ימי שוצצייס, הקריאה מעורר הזמן, הגלות הכנה לגאולה, **ובשפת אמת** (פסח, בכמה מקומות) הגאולה הכנה כדי שידבקו בשכינה ויוכלו לעבוד את השייט. ניצו"ק - מחשבות, ויכללו את מלרים, בגמ' (פסחים קיט.) כל כסף וזהב שבעולם הציאו למלרים וכשעלו ישראל ממלרים נטלוהו עמהם, כסף מלשון נכספה וגם כלתה נפשי, כיסופים, רלויות נדבקו בצני ישראל הניצו"ק, (ואע"פ שאין מקרא יולא מידי פשוטו לעולם ג"כ) י"ל זהו מה שהצטיה הקצ"ה לאברהם אבינו ע"ה ואחרי כן ילאו צרכו רב שהעלו הניצו"ק (וכדאי' במקובלים), והקריאה מעורר הזמן שיכולין ביותר קלות לתקן המחשבות, וגם המחשבות שהיתה להם אחיזה בסט"א, חיל בלע ויקיאלנו, כדאי' בספרי לדיקים על הנאמר במלות יפ"ת ושצית שציו, ומוציאין מהסט"א את שציו ובלעו, וזהו שאין בה דגן, ואליבא דריש לקיש (ברכות ט: פסחים קיט.) שאין בה דגים - שכבר נאחזו בדגן - ג"כ יכולים להוילא, כי כבר ילאו ממלרים, וריש לקיש שהיה בצחינת בעל תשובה ידע, כמ"ש לו ר' יוחנן ברמז ליסטאה בליסטיותיה ידע (וכש"אמר ריש לקיש (ב"מ פד.) משינחנחו כלי המשחית הוי גמר מלאכה). רבא אמר בגמ' (ערכין י: מגילה יד.) הללו עבדי ה' ולא עבדי פרעה אבל צפורים אחתי עבדי אחשורוש חנן, בגמ' (פסחים קיז.) הלל זה מי אמרו רבי אלעזר אומר משה וישראל אמרוהו, אז יכלו לזכות להיות עבדי ה', כי נמשכו אחרי השכינה ולא נטמאו ולא נטמעו בגלות וילאו ממ"ט שערי טומאה להכנס בקדושה.

11706/2018

בה"י, פרשת בא, תשנ"ד
(ליל ש"ק)

משכו וקחו לכם, משכו ידיכם מע"י (מכילתא), בפסח כתיב כל ערל לא יאכל בו וכל בן נכר לא יאכל בו, ולריכי דאי כתב בן נכר דאין לבו לשמים כו' ואי כתב ערל משום דמאים (פסחים יא.) שאור נקרא יל"ה"ר, ששאורו רע, ומי מעבד שאור שבעיסה (ברכות יז.) וברש"י יל"ה"ר שבלבנו המחמיצנו, בפסח

אפילו משהו חמץ אסור ונאסר, נדכוד יל"ה"ר, לאכול וליהנות אסור בכל שהוא, להשהות בכזית. אי' בגמ' (פסחים מה:) אמר רב נחמן אמר שמואל שני חלאי זיתים וחוט ציניהם רואין אותו כל שאילו ינטל החוט וניטלין עמו חייב לצער, ובתוספתא (רי"ף פרק ג) הגי' כמין חוט ציניהם, אי' (סוכה נב.) יל"ה"ר בתחילה דומה לחוט של בוכי' ולצסוף כעצות העגלה חטאה, זהו כמין חוט וניטלין עמו חייב לצער, קדש עלמך צמותר לך, פחות מכשיעור, לפני שיבא כשיעור ויאסור בעצות העגלה חטאה. ואי' במכילתא ובמדרשים משכו וקחו הה"ד איש שקולי עיניו השליכו ובגלולי מלרים אל תטמאו, שקולי עיניו, עינים, תרי סרסורי דעצירה עינא ולבא, ובגלולי מלרים אל תטמאו, כמעשה ארץ מלרים לא תעשו, וההיפך אם והתקדשתם והייתם קדושים, אדם מטמא עצמו מעט מטמאין אותו הרבה מלמטה מטמאין אותו מלמעלה בעוה"י כו' (יומא לט.), ואי' שם להיפך ג"כ מקדש עצמו מעט מקדשין אותו הרבה מלמטה כו' בעוה"י מקדשין אותו בעוה"י.

משכו וקחו ג"כ לטובה, דכתיב (ישעיה סג) מוליד לימין משה וגו' כבהמה צדקעה תרד, וכתיב זכרתי לך חסד נעורייך וגו' לכתך אחרי וגו', משכני אחריך נרוכה, ואי' צירושלמי (קדושין טו.) בהמה דקה נקנית צמשיכה שנאמר משכו וקחו, כשכח הצהמיות ויל"ה"ר עוד דק אפשר בקלות למשכו לטובה, צמשיכה צבהמה אי' קורא לה והיא צאה, ובפרט צימי הנוער, חנוך לנער על פי דרכו גם כי יזקין וגו', אדידך על לוארי דצריך (קדושין ז.) וע"י ההתקשרות לעשות רצון הש"י מתקשרים למעלה, מקדשין אותו למעלה, ושובר כל הקליפות וכוחות הטומאה, כמ"ש בגאולת מלרים שהכתוב מעיד כי לא חמץ כי גורשו ממלרים וגו' ובטלו הקליפות, ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו, כלבין דחליפין, שקשורה בו ככלב (ובטלו מחשבת ילפתו (עי' סוטה ג:)), וככה תאכלו אותו, אי' **בתפארת שלמה** (פ' שלח) ובמקובלים ככ"ה ר"ת כתר כל הכתרים (ע"י י' ספירות, עשרה מאמרות, עשר מכות, למען תספר, הגיעו לכתר) וזכו לקרצנות חגיגה עם נסכים דכתיב זהו ככ"ה תעשו, ובשם האר"י כתבו המקובלים כזיתא פסחא והלילא פקע איגרא שע"י הפסח וההלל פקעה הקליפה דאגרת בת

מחלת (שורש עשיו וישמעאל), וכן צפורים כשעשו רלונו יתצרך בתשובה ותענית כתיב ככ"ה יעשה לאיש אשר המלך חפץ, וכתיב שם ואשר נתן כתר מלכות בראשו, ופקעו אגרות המן ונכתבו אגרות מרדכי, כתבו על היהודים כטוב צעיניכם, כתב שלמטה לזכותן של ישראל אינו נמחק כתב שלמעלה לא כל שכן (מגילה טז.), כתב שלמעלה - יתכן לומר שהתורה ג"כ נקראת כתב שלמעלה, וא"י שמעשיו של אדם בכל לבו לשם שמים נעשה מזה ג"כ כעין תורה, כתב שלמעלה, וכתב שלמטה וכתב שלמעלה מעידין זה על זה, דא"י שהתורה מעידה על בני ישראל, וכן א"י קיים זה מה שכתוב בזה, וכן להיפך א"י בגמ' (תענית יא.) בשעת פטירתו של אדם כל מעשיו נפרטין כו' והוא כותב וחזתם כו' יפה דנתוני (וכן צמעשים טובים).

להתרתו ולהזכירו, מזה יש ללמוד כי גם אם לא הועילו, גם חזרים וגם תשובה מתוך ישוב עולמי, והכל חזר כמו שהיה, אין להתייחס, כי בכל זאת יש התראה חדשה, שאם היה שצ היה יכול ללכת מהמכות, הגם דכתיב ויחזק ה' וכתיב כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו, וכמ"ש השפת אמת אם יש סיוע לגוי להכביד לבו בגלל שהרשע יותר מדאי ק"ו למדה טובה מרובה לבני ישראל כשרואים הטוב למעלה מהראוי. ועל הים לא כתיב שהתרו בו, כי אח"כ כבר לא היתה לו אפשרות לפרעה.

בה"י, פרשת בא, תשנ"ה

פרשת בא, סיפור יליאת מלרים, למען תספר, א"י בשפת אמת (בא תרג"ד) שקודם יליאת

מלרים היתה התורה מלוצשת בטבע וזיליאת מלרים ניתן להם התורה ממש, ונל"ל ביאור מקלף דבריו, דהנה כל הנבחר לכבודו ברא, וא"י הסתכל בתורה וברא העולם, אברהם אבינו ע"ה קיים את התורה עד שלא ניתנה, וכן האצות כולם, בא-ל-ש-די, ושמי ה' לא נודעתי להם, א"י אורייתא כולא שמא דקוצ"ה (זוה"ק משפטים קכד.), אבל ע"י משה רבינו ע"ה ניתנה התורה לבני ישראל, גילוי האורות ע"י התורה, קיום רלון הש"י ע"י התורה, וקודם היה הכל מלוצש בטבע. ולפי"ז י"ל קו' הרמב"ן ז"ל למה כתיב אנכי ה' אלקיך אשר הולאתיך מארץ מלרים וגו' ולא כתיב אשר בראתיך, דאשר בראתיך - בטבע, ואשר הולאתיך - מדרגה יותר גדולה. והנה גם בתורה יש מדרגות, לשמה, בטהרה, גם לשמה לריך להיות לשם שמים כמ"ש הרה"ק **מקאצק זצ"ל**, וכמ"ש היהודי הק' **זצ"ל** ארבע מאות פעמים בלתי לה' לבדו, דרך משל הא דא"י צרמב"ס בפירוש המשנה בסוף מכות העושה מלוא אחת לשמה בלי שום כונה נוספת וזכה לעוה"צ, והנה עד כמה שישתדל האדם לקיים זאת, אם מגמתו סוף סוף כדי לזכות לעלמו לעוה"צ, עדיין לריך להיות לשם שמים, אלא אם כוונתו שהש"י הטוב והמטיב רואה שיעשו רלונו כדי לקבל שכר, ועושה בשביל רלונו יתצרך לבדו, ואח"כ מקיים ועושה אך ורק בשביל רלונו יתצרך ממש, כי כך ליונו. דיני

(סעודה ג)

כ"י אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו, והא אח"כ כתיב ויאמרו עבדי פרעה אליו וגו' שלח את האנשים ויעבדו את ה' אלקיהם הטרים תדע וגו', והלא כתיב (בסוף פרשת וארא) ואתה ועבדיך ידעתי כי טרם תיראון מפני ה' אלקים, אלא שיראתם היתה שטחית, לרגע אחד, שלא היה לה קיום, וכתיב כי ממנו נקח לעבוד את ה', ומזה י"ל לימוד לבני ישראל, דאמרו חז"ל ראה אותם מתלחשים זה עם זה אמר משה רבינו ע"ה אלא שמא יחזרו בתשובה, כי לעתים נותנים לאדם הרהורי תשובה מן השמים והאדם שצ בתשובה, או ע"י חצר טוב שמחזירו, ואם אין זה בלב שלם חרטה גמורה, אפילו שנדמה לו בשעת מעשה שחוזר בלב שלם, כשיצאו מתגבר אח"כ נופל מזאת המדרגה וחוזר כשצ על קיאו כן כסיל שונה באיולתו ככתוב (משלי כו יא), וכן היה בעבדי פרעה שאח"כ לא עלוהו (ואין לריך לומר צפרעה עלמו דמפורש בתורה כמה פעמים שחזר בו). ויש ללמוד מכל דבר מהתורה, לימוד מפרעה כאשר אדם חוזר מתוך לרותיו, וגם מעבדי פרעה כשנתפסין מסיוע מן החון וחוזרין בתשובה, ואעפ"כ אינו כראוי. ופרעה גם בסיוע דקול עבדיו לא שמע, דכתיב ויגרש אותם מאת פני פרעה, ואעפ"כ במכות הצאות שצ בשלח משה רבינו ע"ה

חכמים תפח תלטוש צלונן, הרמז על הילר הרע, אדם מטמא עלמו מעט מטמאין אותו הרבה צעוה"ז כו' מלמטה מטמאין אותו מלמעלה, ולהיפך והתקדשתם והייתם קדושים מקדש עלמו מלמטה מקדשין אותו מלמעלה כו' (יומא לט.).

ההרגל משעבד, כיון דרגילי למילש ציה תדירא כצית שאור דמי, והתורה העידה על כלי חרם שאינו יולא מדי דפיו (צבליעת חמץ איתמר (פסחים ז:)), והרי התורה העידה על קדשים וכלי חרם אשר תבשל בו ישצר, והתורה העידה והייתם קדושים - ולא תתורו, **אאזצ"ל** אמר אפילו אתם זונים בכל זאת י"ל תשובה, ועל מחשבה יותר ז"ל, כל יראה וכל ימלא דחמץ.

איתא בתולדות יעקב יוסף (פ' בא ופ' ויקרא) כי כל שאור וכל דבש, גאווה ותאוה, שאור - גאווה, התנשאות, דבש - תאוות, תחת דברים מתוקים לנפש הופכין התאוות למתוקים בגוף.

בשפת אמת (פסחים כח:) מקשה למה לא אמרינן דטעמא דרבי יהודה דחמץ שעצר עליו הפסח חסור מן התורה מטעם דלא תאכל כל תועבה, כל שתיעבתי לך הרי הוא צל תאכל, ותיי בשפת אמת שהתורה לא תיעצה חמץ, שהרי בכל השנה מותר לאכלו, אלא האיסור הוא שהאדם שוהא חמץ בציתו, ואין תועבה זו נעשית בגוף תיקון המאכל. והנה הילכה"ר הוא השאור כמ"ש צרעיא מהימנא (פ' בא, מ:), וכן אי' שיאורו רע (עי' מהר"ל, גבורות ה' פ"ו), ואי' (ברכות יז.) רצון העולמים גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך ומי מעכב (פ"י רש"י: שאין אנו עושים רצונך) שאור שבעיסה, ופ"י רש"י ילכה"ר שבלבנו המחמילנו, וגשאר החמץ צבני אדם, וזוהי התועבה, לא בחמץ אלא המשאיר.

חמץ שעצר עליו הפסח מועיל הגעלה, וכלי חרם שהיה בו חמץ ישצר, ולמה לא יגעילנו בתוך שישים כמוהו, **ובשפת אמת** (פסחים ז:) דהא"ז כתב בשם הר"ר צרוך צפ"י הפיוט לשבת הגדול דאע"פ שכלי חרם אינו יולא מידי דפיו לעולם מ"מ נחלש הטעם, ואם יגעילנו הרבה פעמים יתבטל כמעט

התורה עדיין מצויים גם צענינים שצטבע, כי ניתנו לצני' אדם, אצל האדם יכול להעלותם לשם שמים. ואי' **באור לשמים** בשם הרה"ק **מלובלין זצ"ל**, תושב ושכיר לא יאכל בו, תושב נקרא מי שעדיין חפלו צעניני העוה"ז, ושכיר זה שעובד על מנת לקבל פרס, לא יאכל בו.

בתולדות יעקב יוסף (פרשת לו) סולם המלרי כל שאין בו ד' שליכות, סולם לעלות ולרדת, ד' שליכות - אותיות הוי"ה, המלרי - ע"י יליאת מלרים, המלרי - מלשון ילכה"ר (וע"כ מדברי התולדות יעקב יוסף), ד' שליכות לעליה, נפש רוח נשמה חיה, ועל ידיהם יכול להתדבק יחידה ביחידו של עולם, נשמה שנתת בי טהורה היא אתה צרחתה אתה ילדתה אתה עשיתה אתה נפחתה בי, מאן דנפח מדיליה נפח, וכן לרדת ד' שליכות, אי' צתיקוני זוהר (תקון קט, קט:) על המשנה (פסחים מח:) שלש נשים לשות כאחת וכו', תלת גלגולין, וצבנינו חננאל שם אי' דדוקא שלש ולא ארבע, כל צאיה לא ישובון. אי' ציווג הקצ"ה עושה סולמות מעלה לזה ומוריד לזה, יעקב אבינו ע"ה צחלום ראה סולם, עולים ויורדים בו, כל זמן שאדם צעוה"ז יכול לעלות בסייעתא דשמיא (וכן להיפך הבא לטמא פותחין לו), צבני ישראל מעלין ולא מורידין, לריך ליזהר שלא ירד בעלמו. איתא (יומא קב:) ומשנה בתמיד) שנים ליום כנגד היום, ואי' (ב"ב פד.) כנגד הגן עדן וכנגד הגיהנם, והרמז בכל יום נצרחים מלאכים לסייע, ובכל יום אין השמש יולא עד שמורים בו חלים, בכל יום שלא עשני גוי ובכל יום צרכות התורה וקבלת עול מלכות שמים, ואותי יום יום ידרשון, יולר אור ומעריב ערבים, ר' יוסי אומר אדם נידון בכל יום (ר"ה פז.), וצרגע אחד תשובה, לרגעים תצחננו, ה' צוחן כליות, וא-ל זועם בכל יום, ויש אפשרות לתקן בכל יום. צתמיד וצפסח כתיב צמועדו, שדוחה שבת ודוחה טומאה צליצור. כל ענין קרצנות לקרצ לשכינה ולכפר על צני ישראל.

ובסוף המשנה שם (פסחים מח:) אי' שרבי עקיבא אמר לרבן גמליאל זה הכלל תפח תלטוש צלונן, וצבריייתא שם אי' אמר רבי עקיבא דנתי לפני רבן גמליאל וכו' אמר לי אין לך אלא מה ששנו

לגמרי וישאר רק משהו, וי"ל כלי חרם הרמז לנשמות כדאי בדגל מנחה אפרים (פרשת מטות) מטבילין כלי בתוך כלי, וכלי חרם שצירתן זוהי טהרתן, אזוב - רוח נמוכה, משקוף ושתי מזוזות - להיחזק בצית יהודי, תורה ומעש"ט, בחון - המשחית, בצית אחד יאכל וצתרגוס צחצורה אחת, וצמנה נחלקו אם הפסח נאכל בצ' מקומות או בצ' חצורות, כח הרצים, ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל דא ילה"ר.

איתא שצמרים היה הדיבור בגלות, ציליאת מלרים כתיב פרשת תפילין, תורת ה' צפיד, תפילין, תורה, תפלה, וכפי שמעבדין תאוות לבנו לעבודתו זוכין להתדבק בהש"י בג' שליבות, וזה מ"ש בתיקוני זוהר (תקון ט) שיי"ן דתפילין ג' שליבות וד' שליבות (דחק תוכות), מן הפילטלין שבתוך פיד (שמו"ר מל), ואז אור התורה מאיר באדם להורות דרך ה', הקב"ה שונה כנגדו, פילטלין שבתוך פיד, ולדבקה צו. מימים ימימה גימ' רמ"ה, כנגד תיבות שג' פרשיות קריאת שמע, שעולין רמ"ח עם הג' תיבות דא' מ' ו', ג' שמות, ג' שליבות (הוי"ו אדי אה"י), ענפים דלעילא, שיי"ן דתפילין (כדאי' בתיקוני זוהר ט). (למועדה מימים ימימה גימ' ת').

החוקה הזאת, חוקה לעכב, קרקפתא דלא מנח תפילין, קדקד שער מתהלך באשמוי, וההיפך צגוף נקי, תפילין לריכין גוף נקי, ושם כתיב ה' אלקיך מתהלך בקרב מחניך, ה' אלקים מתהלך צגן, ולדוד המלך נאמר בשליחות ה' ואהיה מתהלך באהל וצמשכן, מתהלך צתומו לדיק, הנה המלך מתהלך לפניכם, והתהלכתי בתוכם.

בה"י, פרשת בא, תשנ"ו

(ליל ש"ק)

כתיב ונתנו על שתי המזוזות ועל המשקוף, וגם צפרה השניה כשמה רצינו ע"ה אמר להם לישראל כתיב והגעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזות, רמז לבית יהודי, אי' צמכילתא וצגמ' (פסחים יז). תנא רב יוסף ג' מזבחות היו שם על המשקוף ועל שתי

המזוזות ותו לא. וצמכילתא ר' שמעון ר' נתן ר' ישמעאל ור' יונתן כולו ס"ל והגעתם אל המשקוף מצפנים ולא מצחון, ונתנו על שתי המזוזות מצפנים ולא מצחון, ר' שמעון ור' ישמעאל נפקא להו מדכתיב וראיתי את הדם הנראה לי ולא לאחרים, ר' יונתן ור' נתן אומרים והיה הדם לכם לאות ולא לאחרים לאות, הרמז לקדש שם שמים צפתר (ר' ינחק אמר מצחון שיהיו המלרים רואים ומעיהם מתחתכים, לעתים ז"ל גם מצחון), דם אולי רמז למ"ש הרה"ק **מקאצק** פרשת קדושים תהיו מתחיל קדושים תהיו ומסיימים דמיהם צם כי ילה"ר מליך ולעתים לריכה להיות קלת מסירות נפש על יהדות וקדושה, ואז אין רשות לשום משחית לחבל, שנאמר לך עמי צא בחדריך וסגור דלתך צעדך (כדאי' צמכילתא טס). גן נעול אחותי כלה מעין חתום, אי' צגמ' (יומא עה). שהיו יולאי מלרים שומרים צתיהן בקדושה.

(שבע ברכות)

בנוסח הצרכה מקדש עמו ישראל על ידי חופה וקדושין אי' **בשפת אמת ליקוטים**

(לנשואין) שהש"י מקדש עמו ישראל ע"י חופה - טלית, וקדושין - תפילין, ואולי לפיכך נהגו ללבוש טלית גדול (נוסף על הטלית קטן) מיום החתונה, ורמז לזה דאי' צגמ' (קדושין כט): מאי טעמא לא פריסת סודרא דלא נסיצנא, חלוקה דרצנן (ועי' צ"ב נז), והרוקח כתב רמז דכתיב גדילים תעשה לך וסמך ליה כי יקח איש אשה. ותפילין של ר"ת ג"כ נהגו להניח מיום החתונה, בתוס' (מנחות לד: ד"ה והקורא) כשמציאים שיטת ר"ת הזכירו שהמנהג קדום ורב האי גאון ז"ל ס"ל ג"כ כר"ת ומנח צה סימנא הויות להדדי, וגם חתונה נקראת צלשון חז"ל הויה, מקיש הויה כו' ומקיש הויות להדדי (וגם עיון צתורה נקרא הויה, הויות דאציי ורצא, ואי' (יבמות סב): השרוי צלא אשה שרוי צלא תורה, ומתחיל עכשיו ענין הויות להדדי).

חתונה נקראת הויה, ושמו של הקב"ה ג"כ נכתב באותיות הללו, אי' צגמ' (סוטה יז). דרש רבי עקיבא איש ואשה זכו שכינה ציניהם, ועי' ג"כ רמז הויות להדדי, שקושרין על היד כנגד הלצ כו' ועל

מקרב גוי צמסות צאותות וצמופתים וצמלחמה וציד חזקה וצזרוע נטויה וצמוראים גדולים וגוי צמלרים לעיניך, ומפורש בהגדה של פסח צזרוע נטויה שחיס וכו' אלו עשר מכות וכו'. וא"י צגמ' (ברכות ו.) צתפילין דמארי עלמא או הנסה חלקים צחד ציתא וכי מי גוי גדול ומי גוי גדול דדמיין להדדי צחד ציתא, כי זהו עשרה מאמרות דקצלת התורה, אשר לו חוקים ומשפטים לדיקים, וצהויות דתורה צני ישראל מתחברים לתפילין דמארי עלמא.

בה"י, גרגירים לפרשת בא

דבר נא צאזני העם וישאלו וגוי, **כ"ק אצמו"ר** **וצ"ל** היה רגיל לתרץ קוי העולם עמ"ש רש"י ז"ל (יא ב) מהגמ' (ברכות ט:) שלא יאמר אותו לדיק ועצדום וענו אותם קיים בהם ואחרי כן ילאו צרכוש גדול לא קיים בהם, ומקשין העולם שלא יאמר אותו לדיק והלא גם צלי זה צלי ספק יקיים הצטחתו, ואם הצטיח יקיים ולמה לי שלא יאמר אותו לדיק, ועוד הקשה **אצמו"ר** **וצללה"ה** (צדרך נחות) אם הוא לדיק למה יאמר כך, והיה רגיל לתרץ צכמה אכפין. ולדידי קצת קשה לי למה הוצרך שישאלו וכי אין דרך להש"י להעשירם צאופן אחר, ולמה דוקא צלשון וישאלו. ועלה צדעתי אולי אפש"ל ג"כ דהרי א"י צתרגום יונתן על הפסוק ואשא אתכם על כנפי נשרים שהקצ"ה הוליא את צני ישראל צליל פסח מצרים ממלרים והציאם למקום המקדש לעשות הפסח והמזבח ואח"כ החזירם למלרים, ואם כן א"ש, שאח"כ שילחום המלרים ועוד הוסיפו להם (כמ"ש חז"ל על הפסוק ונות צית תחלק שלל) וכמ"ש ז"ל כאשר דצרתם, מהו כאשר דצרתם גם אתה תתן צידינו צצחים ועולות (מלצד ציזת הים אח"כ שהיתה עוד יותר גדולה כמ"ש חז"ל על הפסוק תורי זהב), אלא שאם לא ישאלו מקודם הפסח א"כ כשיציאם הענין למקום המקדש אחר שהוליאם ממלרים יקשה אצרהם אצינו ע"ה (שמלות עליית הרגל צצכות לדקתו, כמ"ש חז"ל על הפסוק מה יפו פעמך צנעלים צת נדיב, צתו של אצרהם אצינו ע"ה) למה לא קיים בהם ילאו צרכוש גדול כיון שהוליאם ממלרים, וא"כ היו לריכים מקודם

הראש כו', וא"י שצריך להיות גוף נקי צתפילין, וכן צמחצבות כתצ הצית יוסף ז"ל שאם יש ח"ו מחצבות מגונות שלא להניח אז, נקי - וצחתן כתיב נקי יהיה לציתו שנה אחת, א"י צצעל הטורים נקי יהיה לציתו שנה ס"ת שם הויה, וא"י צזוה"ק צתיקונים מי יעלה לנו השמימה ר"ת מילה וס"ת הויה.

הויות דאציי ורצא, הוי צה רצ פפא וכדומה, העיון צתורה נקרא הויה, כי הוא מתחבר ומחבר מחצצתו צתורה, שכל התורה היא שמותיו של הקצ"ה שהוא קדוש ומשרתיו קדושים, וא"י שיגיעת שניהם משכחת עון, ולכן אם הוא לומד תורה צטהרה הוא כמקריצי מנחה טהורה, כדא"י צגמ' (סוף מנחות) מוקטר מוגש לשמי ומנחה טהורה זה הלומד תורה צטהרה נושא אשה ואח"כ לומד תורה, והתורה היא צדעת, וצאותה צחינה.

ובתפילין יש ארבע פרשיות, ויש ארבע לשונות והולאתי והללתי וגאלתי ולקחתי, לקחתי לשון לקוחין יש לך צה, וזוהי המדרגה הרציעית החזקה, והיא מללת את ישראל צכל זמן וצכל מצב (א"י (סנהדרין ט.) חלקיכם כהן הוא, וא"י (שבת נ.) תול"ה לקוחין) שגם צחטא לקוחין יש לך צה, וא"י אפשר לקטרג עליו, אצל לקוחין זה רק כשהיה מסכימה לקבל הקדושין).

וביציאת מצרים כתיב הרצה פעמים ידיעה, וצתחלת פרשת צא כתיב ולמען תספר צאזני צנך וצן צנך וגוי וידעתם כי אני ה', אצרהם אצינו ע"ה שאל את הקצ"ה צמה אדע, וע"י נגזרה גלות מצרים (ושאר גליות, אומה רשעה), וציציאת מצרים נתגלה הדעת, שאפילו צפרעה נאמר כמה פעמים לשון תדע, ונתגלה האור של הידיעה, עשר מכות, י' ספירות, עשרה מאמרות, עשרת הדברות. ידע תדע כי גר יהיה זרעך, ע"י צמה אדע נתגלה ידע תדע כי גר יהיה זרעך, וצגאלות מצרים ראו את האורות. צמכת דם כתיב צזאת תדע כי אני ה', צמכת לפרדע למען תדע כי אין כה' חלקינו, צמכת ערוב למען תדע כי אני ה' צקרב הארץ, צמכת צרד צעבור תדע כי אין כמוני צכל הארץ, וצהסרת הצרד כתיב למען תדע כי לה' הארץ, וע"י אמרו עצדי פרעה הטרים תדע כי אצדה מצרים, תדע ר"ת תפילין דמארי עלמא, או הנסה חלקים לצוא לקחת לו גוי

שאלה שיהא צרשותם רכוש גדול עוד לפני הפסח. וואולי י"ל עוד שלכך אמר להם בלשון וישאלו, כיון שהצטייחם ואחרי כן ילאו צרכוש גדול, שעד שילאו עוד הפעם מרעמסם סכותה (בטי"ו ניסן ציוס) יהא בלשון שאלה, כדי שגם אח"כ ילאו צרכוש גדול).

לפי התרגום יונתן שילאו בליל פסח למקום המקדש, איך היה נעליכם צרגליכם ומקלכם צידכם, הרי

אין אדם רשאי להיכנס לעזרה ומקלו צידו ונעליו צרגליו (במשנה, ברכות פרק ט), וי"ל ואכמ"ל.

אאמוזצ"ל היה מפרש הפסוק ואתם לא תלאו איש מפתח ביתו עד בקר ע"פ התרגום יונתן הנ"ל, שכיון שהציאו אותם ענני הכבוד עד מקום המקדש, אם ילאו יכולים להישאר בחוץ, ודפח"ח.

פרשת בשלח

[תשנ"ג]

[סעודה ג - מאמר א]

וראה לעורר רחמים, והקצ"ה ראה שיהיה דוקא צדין, שיזכו צדין, וכדאיתא שהיו ישראל נתונים צדין הללו עובדי ע"ז והללו עובדי ע"ז, וכתב (ישעיה סג יב-יד) מוליך לימין משה זרוע תפארתו בוקע מים וגו', לעשות לך שם תפארת, וכתב (ישעיה נב י) חשף ה' את זרוע קדשו וגו', ואיתא בגמ' (ברכות יז:) כל העולם כולו ניזונין בצדקה והם ניזונין בזרוע, ואז יש לזה קיום גם צמדת הדין.

קטנה

איתא נהגת עמך לעשות לך שם תפארת, שלא היו צידם מלוות ומעשים טובים ולא צדקותם נקרע הים אלא כדי לעשות לו שם, איתא בזה"ק על הפסוקים, ויסע, ויצא, ויט, שרומזים על ע"צ השמות הקדושים וכלול צו שם וא"ו ה"א וא"ו, וכן איתא בתוס' (סוכה מה. ד"ה אני והו) והוא אסור צדיקים כביכול הוא בעלמו, ואיתא בירושלמי (סוכה יט.) ע"ז עברה עם ישראל צים וכו', אשר פדית לך ממלרים גויים ואלהיו וכו', מה ת"ל אשר פדית לך ממלרים, כביכול כאילו עמך פדית, נהגת עמך לעשות לך שם תפארת, שמות, עמו אנכי בצרה הרמז על ועבר צים צרה, הללו עובדי ע"ז והללו עובדי ע"ז, ובכל זאת נגאלו למענו כמ"ש אנכי ארד עמך מלרימה ואנכי אעלך גם עלה, וכדאיתא אשר פדית לך ממלרים, כביכול גם לפניו.

ויאמר ה' אל משה מה תלעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו, איתא בחז"ל (במדבר, במכילתא ובזה"ק) ומוצא גם צרש"י שהיה משה עומד ומתפלל אמר לו הקצ"ה לא עת עתה להאריך צתפלה שישראל נתונין בצרה, יש עת לקצר ויש עת להאריך, ובצעל הטורים איתא עוד יותר, מה תלעק אלי רמז לו אתה עתיד ללעוק אלי מ' יום צהר להתפלל על ישראל וה' תיבז על אחותך מרים א-ל-נא רפא נא לה, כי עת לקצר ועת להאריך אצל עתה אין עת להתפלל כלל. ויש להצין הפירוש בזה, הלא בני ישראל היו צעת צרה וישראל אין כוחם אלא צפה, וכי יש דבר טוב יותר מזה שמה רצינו מתפלל עבור כלל ישראל, ומהי הטענה מה תלעק אלי, וכי משה רצינו יעשה מעלמו ניסים, הרי אמרו וכי ידיו של משה עושות מלחמה או שצרות מלחמה אלא לומר לך שכל זמן שהיו ישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבן וכו', ובדרך הטבע לא היתה שום הללה, הרי שנלך כן להתפלל, אלא שתפלה מעוררת רחמים בכל העולמות, ומשה רצינו ראה שעדיין אינם בשלימות לפי שיש בהם שאינם ראויים עוד וכמ"ש ועבר צים צרה (ע"י סנהדרין קג:), וזהו שהיו ישראל נתונים בצרה,